

Prva seja Izvršnega sveta LRS

Beograd, 31. jan. Predsednik indijske republike dr. Radjen. Prasad je odgovoril predsedniku FLRJ maršalu Josipu Brozu Titu na njegovo čestitko ob obletnici razglasitve indijske republike z naslednjo brzojavko:

na Italija se ni mogla pomiliti, da je po krivici priabljenе slovenske predele po II. etapu volji izgubila. Večina nje in znova hoče nazaj Trst, Koroško, Posočje, hoče Slovenijo, almalice in Crno goro. Nič čudnega, da je vsako zahteva Italije na našem ozemlju spremljala neobdružna vatikanska pronajzenda prenasajanja. Tvevale in izgubljale goslarjiv. Spominimo se samo goslarjiv, aretacijskih mariborskega oia dr. Drževica, o tem, kako se, Finkler leži v komunističnih ječah v Ljubljani, o policijski kontroli v cerkvah in na goslarjiv CMD, o tem, da se vse procesije prepovedane itd. Obvez

mačela: »Dajte torej cesarju kar je cesarjeva, in Bogu, kar je božjega.«

Ko prior kartuzijanskega samostana v Pterleirj dr. Edgar Leopold v svoji izjavi ugotavlja, da je možno in dolžnost sodelovati z ljudsko oblastjo, razlikujemo, kje smo teje vzroki da se obstoječe prenesi problem in pravi: »Tu je treba jasne besede, jasne besede oblasti, jasne besede narodu, jasne besede tudi emigraciji. Ali smo že kdaj obsodili neposredno preteklost? In če je nismo, ali nam morejo današnji predstavniki zaupati?»

(Nadaljevanje na 4. strani)

Izvršni svet Bosne in Hercegovine

Nova italijanska teza za rešitev tržaškega vprašanja

Milko Kos, rektor Univerze
v Ljubljani, rektor Akademije
za igralsko umetnost dr.
France Koblar ter še nekateri
kulturni delavci. Uvodoma je
pregovoril ter pojasnil namen
ureditve razstave namestnik
glavnika knjižnice Pavle Ka-
nan. Razstava je zelo popolna
in nudi celoten pregled nad po-
stojnim tiskom, leposlovjem,
gladinskim tiskom, znanstvenimi
in poljudno znanstvenimi
dajami, nad učbeniki in vzgoj-
nim tiskom, muzikalijami, časo-
pisi in revijami, kartografijo,
paketi ter tako imenovanim
popravnim tiskom.

Nota Jugoslavije Madžarski

Madžarska vlada ne upošteva pravil o svobodi diplomatskih predstavnikov

Prebivalstvo naše države bo preskrbljeno s kruhom do nove žetve

Iz tega zneska pomoči bomo poleg navedenih količin pšenice kupili tudi nekaj koruze, ovsa itd. Ker smo iz prejšnje ga dela ameriške pomoči pa-

Toplo se zahvaljujem Vaši
kselenci za ljubeznive po-
drave, ki ste jih poslali ob
roslavi Dneva republike.
prejmite moje najlepše želje
a dobro jugoslovanskih naro.
ova.

na sme uvesti nedovoljen ukrep, praviloma pa ne smemo premočno omejiti gibanje jugoslovanskih zastopnikov, istočasno pa podklanjati vse njihove prošnje za prekoračitve prepovedanega pasu ter uvesti protinacionalne ukrepe, ki so ne le nacionalni, temveč tudi nezdržljivi za diplomatske odnose, na drugi strani pa zahtevati, da bi ravnali z njimi zastopniki na isti način kot z diplomatskimi zastopniki držav, ki spoštujejo naša mednarodna obvezanja.

Zagreb, 31. jan. Dopoldne je del turške parlamentarne delegacije pod vodstvom Kejmna obiskal tovarno »Rade Končar«. Delegacija se je zanimala za svoje proizvode te tovarne ter omenila tudi dobave nekaterih proizvodov za potrebe vojske. Druga skupina turških parlamentarcev je obiskala v jamrovcu rojstno hišo in muzej maršala Tita.

Opoldne je predsednik Sabo-
dr. Zlatan Sremac priredil
prostorih Sabora₂ na čast tur-
i parlamentarni delegaciji
ed, ki so se ga udeležili tudi
neralni polkovnik Kosta Na-
r, predsednik zagrebiškega me-
nega ljudskega odbora Veče.
v Holjevac in več ljudskih
islancev.

iz Zagreba bo turška parla-
mentarna delegacija odpotovala
Reko in v Opatijo.

aljali hrano, bomo znatni del pomoči uporabili za nabavo jvažnejših surovin, potrebnih delo naše civilne in vojaške industrije.

Na vprašanje, kaj bi lahko vedal o možnostih na doma-nem tržišču pšenice, je Mijalko dorovič odgovoril:

Ponudba na domačem tržišču je bila doslej slaba, po mojem mnenju pa lahko pričakujemo, da se bo v prihodnjih mesecih povečala, zlasti, če bo perspektiva za bodočo žetev spodobna. Možnosti za spekulacijo z žitom odpadajo predvsem zato, ker bo prebivalstvo do nove žetve kakor doslej preživljeno s kruhom, zato se bo pojavili na tržišču tudi tisti delovalci žita, ki so se zaradi takih nagibov vzdrževali na trgu.

peprav lahko sedaj rečemo,
je naše ljudstvo preskrbljeno
s kruhom do nove žetve, bi-
zar dar podaril, da je pred
ni še skoraj cela druga po-
lica sušnega gospodarskega
1952-1953 in da nas čaka
vsaj ostrini izvedba vseh
epov, ki so bili svojčas na-
edani za bojno pomoč.
posledic suše, zlasti pa za
zanitev stabilnega tržišča t. j.
čevanje, redno plačevanje
kot idi.

Italijansko gospodarstvo v Trstu ne da delovnemu človeku dostojnega življenja

Na zasedanju tržaškega občinskega sveta je predsednik Slovensko-italijanske ljudske fronte dr. Dekleva poudaril, da je največ žrtev socialne nepreskrbljenosti med slovenskim prebivalstvom

Trst, 31. januarja (Tanjug). V razpravi o gospodarskem položaju v anglo-ameriški okupaciji con STO je govoril sinoci v tržaškem občinskem svetu zastopnik Slovensko-italijanske ljudske fronte dr. Dekleva. Ko se je dotaknil sklepa vojaške uprave o ustanovitvi komisije, ki bo preiskala položaj in vzroke za brezposelnost v tej coni, je dr. Dekleva poudaril, da bo ta komisija sestavljena iz zastopnikov večinskih strank po vzorcu italijanskih komisij, namesto da bi bili v njej tudi zastopniki sindikatov. Poleg tega ne bo v tej komisiji nobenega slovenskega zastopnika, kar nikakor ni prav, če upoštevamo, da zaradi brezposelnosti in socialne zaskrbljenosti trpi večina slovenski del prebivalstva.

Ko je nato razčlenil pojav brezposelnosti in gospodarski položaj cone »A«, je Dekleva navedel nekaj značilnih podatkov. Dejal je, da je 19.000 brezposelnih v Trstu nesorazmerno visoka številka v primeri s katerim koli industrijskim področjem v Evropi ali Italiji. Poleg tega je v Trstu okrog 30.000 ljudi zaposlenih v javnih službah, kar je prav tako nesorazmerno mnogo. Leta 1890 je bilo v javnih službah v Trstu zaposlenih okrog 4.000 oseb, 1936, ko se je to število povišalo zaradi potujočevalne politike italijanskih oblasti, pa nad 10.000. Iz tega lahko sklepamo, je izjavil Dekleva, da

Položaj v tržaških ladjedelnicah

Trst, 31. jan. (Tanjug). Spor glede disciplinskih predpisov, ki jih hoče po italijanskem vzorcu uvesti uprava tržaških ladjedelnic, se ni končal. Delavci tržaških ladjedelnic so večerj ponovno zapustili svoja delovna mesta in sklenili, da ne bodo delali do nedelje ponoči. Stavka je bila napovedana, ker je bilo sporočeno, da pogajanja med zastopniki delavcev in delodajalcev niso imela uspeha. Uprava tržaških ladjedelnic ne čuje spremeni svojega sklepa o uvedbi novih disciplinskih predpisov, ki spominjajo na predvojne fašistične predpise v tržaških ladjedelnicah. Z novimi disciplinskimi predpisi namerava uprava ladjedelnic zatreti prizadevanje ladjedelniških delavcev po samoupravi, ki ima svoj izvor v osvobodilni borbi tržaških delavcev v drugi svetovni vojni.

SOVJETSKI PRVAKI — EDEN ZA DRUGIM

Nesoglasja med Egiptom in Veliko Britanijo

Sudan - neodvisna država? Tudi Itana bi rada tekmovala

Pred dnevi je pretekel šest mesecev, odkar je general Nagib s svojimi oficirji izvedel državni udar in pregnal kralja Faruka iz Egipta. To obdobje daje dovolj možnosti, da se nekoliko približe seznanimo z načrti, ki jih ima general Nagib, kar nam omogoča sklepati tudi o nadaljnjem razvoju dogodkov v Egiptu kakor na bližnjem vzhodu, kjer ima danes Egipt neposredno ali posredno precejšen vpliv.

Z državnim udarom je prišla na oblast armada, ki ima — kakor v drugih arabskih državah — poseben družbeni položaj. Egipčanska revolucija je bila pravzaprav delo drobne kmečke buržoazije, ki je bila pod Farukom postopajna v ozadje, kajti bivši dvor je predstavljal v prvi vrsti interese veleposestniških fevdalcev.

Agarna reforma, ki naj bi bila glavni socialnogospodarski akt novega režima, so začeli izvajati s precejšnjo zamudo. Sprememba družbenih odnosov na egipčanskem področju naj bi utrdila Nagibov režim in mu pripomogla k večji popularnosti. Vendar pa kaže, da je bil osnovni smoter egipčanske agrarne reforme v tem, da stre vojska moč — gospodarsko in s tem tudi politično — velepos-

sestniške gospode; težnje felahov — kmetov brez zemlje — so bile bolj v ozadju in njihov gospodarski in socialni položaj se bistveno ne bo spremenil tudi s tem, ki bodo z agrarno reformo dobili tu pa tam kakšno krpico zemlje, vendar režim odstrani voditelje strank in kolikiški vplivne politične osebnosti, ki so zagovarjale prejšnjo Farukovo politiko ali pa se niso strinjale z Nagibovimi »revolucionarnimi« ukrepi, se je dejansko spremenila politična panorama v Egiptu: srednji sloj, kateremu pripada večina oficirjev, je stopil na pot emancipacije...

Bodisi pri svojih gospodarsko-socialnih, bodisi pri političnih ukrepih vojska ni nalezela na listven odpor, toda dejanska in edina nevarnost je prihajala iz samih oficirskih vrst. Odstranitev in poznejša aretacija regenta Mehanna je opozorila zunanje opazovalce, da Nagibov režim ni tako trden, kot se kaže. Razkrita je bila namreč zarota proti Nagibu. Vendar je Nagib hitro zadušil sleherni poskus odpora in voditelj »zarotnikov« je bil pred nekaj dnevi ustreljen, ostali sodelavci pa vrženi v ječo.

»Stabilnost« Nagibovega režima je pokazala razpoke: Egipčani, ki so bili v začetku navdušeni, so začeli dvomiti v dejavnost egipčanskih oficirjev, k čemur je slej ko prej pripomoglo zavlačevanje pri izvajanju agrarne reforme in deloma tudi njena nedoslednost.

Nagib je občutil, da ne more ostati izoliran in politično neaktiven v krogu svojega »štaba«. Zato se je odločil osnovati svojo enotno politično-vojaško stranko, podobni stranki, ki jo je polkovnik Šišakli osnoval v Siriji.

Snujoč egipčansko »narodno-osvobodilno« stranko je moral Nagib nujno preusmeriti svojo politično dejavnost navzven, se pravi — proti okupatorjem: že nekaj mesecev namreč opazujemo, da Nagibov režim pušča od strani notranjo gospodarsko-socialno vprašanja Egipta, pač pa usmerja svojo akcijo v oster boj proti Angležem tako na področju Sueškega prekopu, če bolj pa v Sudanu.

Angleži so kot »neprižadeti« spremljali razvoj Nagibovih ukrepov v upanju, da bo z oficirji lažje doseči sporazum, ki ga ni bilo mogoče izvesti pod Farukom. Toda val »narodnoosvobodilnega«

Obisk pri državnem sekretarju za inozemske zadeve

Beograd, 31. jan. (Tanjug). Državni sekretar za inozemske zadeve Koča Popović je sprejel danes na protokolni obisk brazilskega veleposlanika v Beogradu Roya Ribeira Couta.

Večerja v počastitev jugoslovanske delegacije v Atenah

Atene, 31. jan. (Tanjug). Jugoslovanski veleposlanik v Grčiji Radoš Jovanović je priredil večerjo v počastitev jugoslovanske delegacije, ki ima pod vodstvom Ljube Babića razgovore z grškimi predstavniki o razširitvi trgovske zamenjave in okrepitvi gospodarske sodelovanja. Večerje so se udeležili grški minister za koordinacijo Merkezinis, minister za trgovino Kapsalis, pomočnik ministra za trgovino Papaliguras, generalni direktor ministrstva za trgovino Triandafilis, generalni tajnik ministrstva za trgovino Grigoriatas, direktor ministrstva za zunanje zadeve Palamas ter člani jugoslovanske gospodarske delegacije in grške komisije za pogajanja.

Po obisku italijanskih vojaških funkcionarjev v Trstu

Sumljivo zanimanje za organizacijo posameznih služb v tržaški upravi

Trst, 27. januarja (Tanjug). — Del tržaških časopisov je posvetil zadnje dni vso pozornost vestem, da so reki visoki italijanski vojaški funkcionarji prišli v Trst, iz uradnih krogov pa niso

Spletke tržaške iredente

Trst, 31. jan. (Tanjug). Tržaška demokratična javnost izraža zaskrbljenost zaradi namena italijanskih iredentističnih krogov, da bi obisk ameriškega ministra za zunanje zadeve Dullesa izkoristili za enostransko rešitev tržaškega problema. V tržaških neodvisnih krogih opozarjajo na tržaško iredentistično časopisje, ki se že več dni trudi, da bi Dullesove razgovore povezoval s tržaškim vprašanjem v smislu italijanskih zahtev. Ti časopisi, trdijo neodvisni krogi v Trstu, ne prikriti pišejo, da bo Italija privolila v sodelovanje v evropski obrambi le, če ji prepuste Trst. »Italija bi hotela«, piše »Corriere di Trieste«, »po neuspeli opoziciji proti Balkanski zvezi sedaj izkoristiti svoj položaj v evropski obrambi za uresničitev nekaterih svojih tradicionalnih ozemeljskih zahtev. Obisk ministra Dullesa v Evropi naj bi ponovno postavil na dnevni red tržaško vprašanje. Italijani namreč menijo, da je sedaj ugoden trenutek za enostransko rešitev tržaškega vprašanja.

prišla nobena obvestila o smotrih tega prihoda. V tržaški javnosti, ki čedalje bolj odkrito izraža bojazan, da se pripravljajo Italija na priključitev Trsta in angloameriške cone STO, pa so vzbudile razburjenje zlasti vesti, da sta neki general italijanske armade iz Rima in neki karabijski polkovnik iz Padove obiskala razen pisarne političnega svetnika De Castra tudi predsednika coneškega sveta Palutana in oddelke angloameriške vojaške uprave, kjer sta se zanimala za organizacijo posameznih služb v tržaški upravi.

S tem v zvezi omenjajo v Trstu, da so upokojevi in aktivni visoki italijanski vojaški funkcionarji tudi do sedaj zelo pogosto prihajali v Trst. Njihovo delo pa je bilo v glavnem povezano z mili-

Poraz indijskih informbirojev

New Delhi, 31. jan. (Tanjug). Indijski informbiroji so doživeli na januarjskih občinskih volitvah v državi Travankore-Košin velik poraz. Informbiroji so dobili lani na prvih parlamentarnih volitvah samo v tej državi nad 40% mandatov. Po poslednjih poročilih so dobili sedaj le 7% glasov, v nobeni občini pa jim ni uspelo dobiti več kot 15% mandatov. Stirje informbirojski poslanci pokrajinske skupine, ki so bili lani izvoljeni, so doživeli na teh volitvah poraz. Volilna komisija sporoča, da so dobili največ glasov kandidati kongresne stranke, za njimi pa neodvisni kandidati in socialisti.

Delo statistične komisije OZN

New York, 31. jan. (AFP). Strokovnjaki Združenih narodov računajo, da se bo število prebivalcev nasveto do leta 1980 povečalo na 3 do 3,5 milijarde, če bo ostal sedanjí tempo v naraščanju prebivalstva. Po zadnjih cenitvah iz leta 1950 je na vsem svetu 2 milijardi 406 milijonov prebivalcev. Te statistične podatke in cenitve je zbrala statistična komisija Združenih narodov. Seljam komisije je predsedoval jugoslovanski delegat dr. Adolf Vogelink.

Priznanje jugoslovanskemu znanstveniku

London, 31. jan. (Tanjug). Direktor antropološkega inštituta ljubljanske univerze prof. Božidar Škerlj je postal večerj častni član britanskega kraljevega antropološkega inštituta v Londonu. Na posebnem sestanku inštituta je imel večerj predavanje o spremembah v ženskem organizmu. Prof. Škerlj je bil pred prihodom v London nekaj časa v ZDA.

Ameriška izjava o sovjetskem atomskem orožju

Washington, 31. jan. (AFP). Predsednik ameriške komisije za atomsko energijo Gordon Dean je izjavil, da ima Sovjetska zveza nedvomno precejšnje zaloge atomskega orožja. S tem je odgovoril na nedavno izjavo bivšega predsednika ZDA Trumana, ki je dejal, da razpolaga Sovjetska zveza z atomsko bombo. Ameriška javnost je na široko razpravljala o tej Trumanovi izjavi. Gordon Dean je poudaril, da so bile v Sovjetski zvezi že tri atomske eksplozije — prva leta 1949, drugi dve pa jeseni 1951. Oporizil je tudi, da razpolaga ZSSR z zadostnim gradivom za izdelavo atomske bombe.

Ratifikacija izraelsko-nemškega sporazuma

Bonn, 31. jan. (AFP). Predstavnik zahodnonemške vlade je sinoči sporočil, da bodo prihodnji tedni izročili Zveznemu parlamentu izraelsko-nemško pogodbo o reparaacijah, da jo bo ratificiral tudi zgornji dom zahodnonemškega parlamenta.

navdušenja, ki je prišlo še najbolj do veljave ob proslavi šestmesečnega Nagibovega režima, je spravil Britance v precejšnjo zagrato. Angleži sicer poudarjajo, naj se Egipčani spomnijo, da je bila prav Velika Britanija tista, ki je »osvobodila« Egipt izpod turškega jarma, in da so britanske čete preprečile vdor Hitlerjevih in Mussolinijevih armad v Nilovo dolino, da so skratka vselej varovali »svobodo« Egipta, vendar pa kaže, da ti »opomini« nimajo posebnega vpliva na razpoloženje v Nagibovem štabu.

Nagib je v svoji »narodnoosvobodilni« politiki usmeril svojo dejavnost na Sudan in je pustil bolj pereč problem, ki ga predstavlja jo britanske čete ob Sueškem prekopu, za sedaj ob strani. Britanci so tudi baje privolili na možnost, da bi se morali umakniti iz sueškega področja (n. pr. v Jordanijo), vendar niso hoteli niti malo popustiti, ko bi se morali odločiti »varstva« nad sudansko samoupravo in eventualno bodočo — neodvisnostjo Sudana.

Zaplet v sudanskem vprašanju se je začel lanskega novembra. Voditelj sudanskih strank so se sporazumeli z britanskim generalnim guvernerjem o novi sudanski ustavi in so glede tega odšli v London, da bi se dokončno pogovorili o načinu volitev, ki naj bi njihovi deželi dale samoupravo pod britanskim varstvom. Toda ko se sudanski politični voditelji vračali iz Londona v Khartum so

se ustavili v Kairu, kjer so se spopadli z generalom Nagibom. Nagib je ponudil Sudancem (Sudan je namreč formalno egipčansko-britanski dominion) več kot London: ne zgolj samoupravo, pač pa popolno neodvisnost po preteku treh let. Ta Nagibova poteza je vznemirila londonsko vlado, ki odleži ni hotela več slišati o evakuaciji sueške cone, dokler ne bo dosežen sporazum o suksu Sudana.

Britanski časopis »New Statesman and Nation« v tej zvezi očitno londonski vladi, da ni pravčasno ukrenila nekaj »pametnega«, pač pa je odložila volitve v Sudanu, ki bi morale biti že novembra, in začela svojo akcijo v južnem Sudanu, kjer je le malo muslimanov in zaradi tega egipčanski vpliv manjši. Južni Sudanci naj bi se spomnili starih časov arabskega suženjstva in naj bi se uprli političnim težnjam muslimanskega severnega Sudana in s tem tudi Egipta.

Britansko dejavnost v južnem Sudanu je ohrabilo dejstvo, da novoustanovljena stranka »socialnih republikancev«, ki trdi, da predstavlja interese prebivalstva južnega Sudana, ni hotela podpisati sporazuma z Nagibovo vlado. Te razmere so pripeljale do pucet ostrih nesoglasij med obema »sovladajočima« silama v Sudanu: Egipčani so se upirali na severne Sudance, Britanci pa na južne.

Vendar je kairska vlada napra-

Težave pri ustanovitvi evropske armade

Velika Britanija ne mara nadzorstva meddržavne oblasti — Zahodnonemški kancler proti samostojni nemški vojski

London, 31. jan. (AFP): Odgovorni britanski krogi potrjujejo, da je Vel. Britanija poslala Franciji spomenico o delovnih rezultatih predstavnikov generalnih štabov obeh držav o možnostih, da bi britanske oborožene sile sodelovale v evropski obrambni skupnosti. Besedilo te spomenice še ni znano, sodijo pa, da načrt, ki so ga izdelali predstavniki generalnih štabov, določa med drugim udeležbo druge britanske taktične letalske skupine v evropski armadi, sodelovanje britanske misije v vrhovnem štabu evropske armade, izmenjavo častnikov in enot zaradi vzajemnega vezbanja, olajšave v Vel. Britaniji za vezbanje posameznih enot evropske armade ter pošiljanje britanskih oficirjev za zvezo vsem poveljstvom evropske armade.

Vel. Britanija se zmeraj noče sprejeti obveznosti, po katerih bi prišla pod nadzorstvo naddržavne oblasti, takšno stališče pa ne izključuje možnosti, da bo britanska vlada, kakor se je

že zavezala, storila vse, kar je v njeni moči, da bi omogočila uresničitev francoskega načrta o ustanovitvi evropske armade. Zahodnonemški kancler doktor Adenauer je večerj izjavil po radiu, da se v nobenem primeru ne bo pogajal o ustanovitvi nacionalnih nemških divizij, če ne bi bila ustvarjena evropska obrambna skupnost. Samostojne nemške armade bi po njegovem mnenju ne potrebovale ne ZDA ne sosedih in tudi ne sama zvezna republika Nemčija. Prav tako je poudaril, da je mnenje zunanjega ministra ZDA Johna Foster Dulles o

tem vprašanju povsem jasno. Kancler Adenauer je zatem dejal, da politika pomoči vlade ZDA Evropi sloni na osnovi, da je Evropa pripravljena, da se sama brani. ZDA bi spreminile svojo dosedanjó politiko do zahodnoevropskih držav, če bi bila ta osnova napadna.

Ko je govoril o problemu Saarske oblasti, je dr. Adenauer opozoril, da ima nova francoska vlada poleg Saarske oblasti še druge skrbi in da bi bilo napak proučevati to vprašanje ločeno. Hkrati je izrazil prepričanje, da se bodo kmalu vnovič začela nemško-francoska pogajanja o Posarju. Adenauer je, kar zadeva ustavni spor o ratifikaciji splošnih pogojev, izjavil, da zadevne odločitve ni mogoče odložiti za nedolodene čase. Omenil je tudi neonacistično roverjenje ter izjavil, da se leto 1933 ne bo več ponovilo.

Predstavnika vlade ZDA v Evropi

Rim, 31. januarja (AFP). — Ameriški minister za zunanje zadeve Dulles in vodja uprave za vzajemno varnost Stassen sta prispela davi v Rim. V Rimu bosta ostala en dan, jutri popoldne pa se bosta odpeljala v Pariz.

Po prihodu na rimsko letališče je ameriški minister za zunanje zadeve Dulles izjavil, da bi želela s Stassenom v Evropi predvsem ugotoviti, kakšen napredek je bil dosežen glede ustanovitve evropske obrambne skupnosti, ki jo imajo ZDA za sestavni del programa o sodelovanju med državami Atlantiske skupnosti. V Rim sta prišla na povabilo italijanske vlade. V Evropi bosta ostala prav malo časa, ker mora nova ameriška vlada rešiti še nekatere druge nujne probleme.

»New York Times« piše v zvezi s potovanjem Dullesa in Stassena v Evropo, da bodo informacije, ki jih bosta dobila v Evropi, vplivale na smer zunanje politike nove ameriške uprave. Časopis piše, da mora Evropa upoštevati, da je bila ta uprava izvoljena poleg drugega tudi zato, ker je bilo ameriško javno mnenje nestrno zaradi prepočasnega uresničevanja smotrov ameriške zunanje politike. »New York Times« omenja, da sta bila v vseh pogodbah o dajanju pomoči, ki so jih ZDA sklenile z drugimi državami, poudarjena glavná pogoja, da mora biti pomoč vzajemna in da morajo države,

ki prejema pomoč, tudi same nekaj žrtvovati.

Pariz, 31. jan. V zvezi s pravami za obisk zunanjega ministra ZDA Dullesa je imela francoska vlada danes sejo pod predsedstvom ministrskega predsednika Mayerja. Dulles bo imel prvi razgovor z zunanjim ministrom Bidaultom v ponedeljek.

Poluradno poročajo, da je bil med francosko in britansko vlado dosežen sporazum glede taktnega sodelovanja med evropsko obrambno skupnostjo in Veliko Britanijo. Sporazum se, da proučuje vrhovni poveljnik kopne vojske Atlantskega pakta general Juin. Pričakujejo tudi, da bo sklenjen politični sporazum med Veliko Britanijo in Francijo. Ministrski predsednik Mayer in zunanji minister Bidault bosta v kratkem odpotvala v London.

Francosko-britanski sporazum

Pariz, 31. jan. (Tanjug). Zamenjava gledišč in not med francoskim in britanskim ministrom za zunanje zadeve v zvezi z britanskim ministrom za zunanje zadeve v zvezi z britanskim sodelovanjem z bodočo evropsko obrambno skupnostjo je bila snoči končana. Velika Britanija je privolila, da bo poslala visokemu komisariatu obrambne skupnosti svojo stalno delegacijo kot jo ima že v zahodnoevropski skupnosti za premog in jeklo. Britanski delegat se bo udeleževal vseh posvetovanj in skrbel za potrebno zvezo med britanskimi in evropskimi silami na celini. Sporazum je bil dosežen neodvisno od razgovorov med francoskim in britanskim generalnim štabom o vključitvi britanske misije za zvezo v glavni štab evropske armade ter zamenjavi oficirjev in enot. Britanska vlada pa je zahtevala kot pogoj, da privoli na te predloge, da pride do sporazuma med Francijo in Nemčijo o Posarju.

Ustanovitev Ferialne zveze Hrvatske

Zagreb, 31. jan. Danes so v Zagrebu ustanovili Ferialno zvezo Hrvatske ob prisotnosti zastopnikov srednjih škol iz vse republike. Samo v Zagrebu se je prijavilo v Ferialno zvezo nad 10.000 srednješolcev, po več tisoč pa z Reke, Splita in drugih mest. Ferialna zveza bo omogočala letovanje mnogih večjemu številu srednješolske mladine, kakor pa je bilo to mogoče doslej.

pereče vprašanje »prestiža« konservativne vlade: ali je v današnjih razmerah še mogoče ohraniti stare oblike britanskega imperija, ali pa bo morala tudi konservativna vlada »popustiti«, kakor je storila pred leti laburistična...

In na kraju še nekaj: italijanski obrambni minister Pacciardi bo v kratkem odpotoval v Egipt, da »uridi tradicionalno prijateljske zveze med Italijo in Egiptom«. Vest o tem potovanju je zbudila precejšnje zanimanje; nekateri jo razlagajo kot težnjo italijanske vlade, da nadomesti neuspeh, ki ga je doživela pri svoji »balkanski« politiki, s čim tesneje poveza vo z arabskimi državami. Z nekaj časa namreč opažamo, kako si rimska vlada prizadeva napolniti »praznino«, ki nastaja z umikom Angležev iz Srednjega vzhoda. Rimska vlada »je namreč ponudila za posrednika v suškem vprašanju, kar pa niso sprejeli ne Egipčani ne Angleži; prizadevala si je, da pošlje svoje tehnike in Abadan; potem je prišel zapletljav s petrolejskima ladjama »Rose Mary« in »Mirella«, in naposled je potovanje Pacciardija v Kairo! Kakor koli že gledamo na to dejavnost italijanske vlade (kaže, da so Angleži že opozorili italijansko vlado na to nekoliko prenapeto »prijateljsko« vmešavanje v srednjezhodno zadevo), vendar je že iz dosedanjih dogodkov precej očitno, da Rim še ni nehal sanjati o Mussolinijevem imperiju...

—sic—

Pobuda kranjskega okraja za pravično odmerjanje kmečke dohodnine

Na zadnjem, IV. zasedanju Ljudske skupščine LR Slovenije, ki je končala svoje delo v petek, je v razpravi govoril tudi ljudski poslanec, predsednik kranjskega okraja tov. Miran Košmelj in sicer o kmečkih davkih ter nekaterih izkušnjah v zvezi s to davčno politiko sploh. Zaradi aktualnosti prinašamo njegova izvajanja dela v izveščju, deloma dobesedno.

Težave — je dejal tov. Košmelj — s katerimi imamo opraviti pri prepisovanju in izterjavi kmečkih davkov, izvirajo predvsem iz dejstva da rešujemo to nalogo še vedno birokratsko, neizvlečeno. Namesto da bi si vsi prizadevali za objektivno ocenjevanje ekonomskih možnosti okrajev, tržnih prilik, gotovinskega stanja itd., se je delo okrog teh vprašanj izrodilo v borbo okrajev do republike, občin do okrajev in kmetov do občin. Do konca lanskega leta so temeljili sestanki, na katerih so se razdeljevale davčne kvote, v glavnem na pogajanjih ali prekanju o tem, kdo ima preveč in kdo premalo itd.

Lani je kranjski okraj s takim načinom dela dokončno prelomil. Občinam je dal na razpolago vse analize in izračune za posamezne občine in ves okraj, tako da se lahko same preprajo o utemeljenosti okrajnih postavk in da vidijo vse podatke, na podlagi katerih so posameznim občinam določili znesek akontacije. Posledica tega je bila, da so nasprotnosti med okraji in občinami gledale tega prenehale in sedaj je treba doseči še to, da bodo enako začeli posloviati občinski ljudski odbori tudi z davčnimi zavezanci.

Govoreč o konkretnem načinu dela, je tov. Košmelj dejal, da so se najprej lotili izračunavanja narodnega dohodka po posameznih občinah neposredno na samem mestu. Te izračune so nato primerjali z gospodarskimi listi posameznih davčnih zavezancev, ki jih vodijo občine. Primerjajoč vse to z izračunanim katastrskim dohodkom, so ugotovili med posameznimi občinami zelo velika nesorazmerja, obenem pa dejstvo, da dohodnina za kranjski okraj lani ni bila previsoka Velika nesorazmerja

so odkrili predvsem med hribovitejsimi občinami, ki so bile preobremenjene, in nižinskimi predeli, ki so imeli manj davkov, kakor bi jih lahko plačali. Zaradi vsega tega je okrajni gospodarski svet po lastni pobudi precej dvignil četrto akontacijo ter obenem odpravil ugotovljene razlike med občinami. Začetni odpor občin — predvsem seveda tistih, ki so morali prevzeti nase višje davke — so okrajni argumenti kmalu »strelili« in občine so prešle na intenzivno sodelovanje z okrajem, ne le pri samem obremenjevanju z davki, temveč tudi pri izterjavi.

Nato je tov. Košmelj nadaljeval:

»Naša davčna politika pa je kmalu naletela na velike težave v nižinskih predelih naših občin, ki meje na sosedni ljubljanski okoliški okraj. Kmalu smo ugotovili neverjetno nesorazmerje, ki nam je občutno oviralo izvajanje te politike. Zato smo izdelali v sodelovanju z okrajno Radovljico, Kranj in Ljubljano okoliška na enaki osnovi po katastru za te tri okraje primerjalno analizo. Pri tem smo vzeli za radovljiški okraj količnik prostih cen na katastrski čisti donos 73 za Ljubljano-okolico 80 in za Kranj 85 (najvišje smo šli torej pri nas v kranjskem okraju, čeprav ni dovolj utemeljenih razlogov za razliko v teh treh okrajih). Diferencirano smo izračunali tudi davke, in sicer smo vzeli za Radovljico 19,3% od katastrskega čistega donosa, za Ljubljano-okolico 19,1% in za Kranj 20,2% (tudi te razlike bi bilo treba še utemeljiti). Ti dve vprašanji, to je način preračunavanja goldinarke vrednosti in stari jugoslovanski dinar in nato v sedanjo vrednost ter odstotke od tako izračunane katastrskega čistega donosa bo treba še posebej obdelati, če se hočemo izogniti nadaljnjim nepravilnostim pri davčnih odmerih. Upeštevajoč še strukturo kmečkih gospodarstev, smo prišli vsi trije okraji soglasno do naslednjih ugotovitev:

Po republiškem planu morajo plačati kmetje v teh treh okrajih za lani (brez zadnjega predvidenega zvišanja, ki pa tudi temelji na enakih razmerjih) 610 milijonov davkov, ki so razdeljeni takole (v milijonih din):

Okraj	Letna zadolžitev po republiškem planu	Olo je obre. planu	Olo je obre. planu	Razlika
1. Radovljica	75	69	58	+11
2. Kranj	225	217	196	+21
3. Ljubljana okolica	310	271	356	-85
Skupaj	610	557	610	

Ce upoštevamo prej navedeni različni količnik prostih cen in za vse tri okraje enak odstotek davka na katastrski čisti dohodek (v tem primeru 19,1%) bi imela Radovljica na doslej razdeljene kvote 10,6 milijonov din presežka, Kranj 27,5 milijonov din presežka, Ljubljana-okolica pa 91 milijonov din primankulja.

Ob upoštevanju enakoga količnika (v tem primeru 80) in enakega odstotka davka na katastrski čisti donos (v tem primeru 19,7%) pa bi imela Radovljica 6 milijonov din presežka, Kranj 36,5 milijona din presežka in Ljubljana-okolica 95,5 milijonov din primankulja.

Prišteljmo k vsemu temu še dodatno zvišanje, ki ga predvideva republika sprito gotovinskega stanja, in to za Radovljico 17 milijonov din, za Kranj 38 milijonov din in za Ljubljano-okolico 34 milijonov din. To znesek je že všteto predvideno zvišanje) uresničljivo. Plačilo tega zneska davkov zavisi samo od tega, da se okraji pravilno lotijo dela. Prav bi bilo, če bi začeli tudi drugi okraji v Sloveniji razčisti davčne medsebojna nesorazmerja, kakor smo to storili na Gorenjskem. Človeku, ki pozna druge okraje le površno in torej niti ne ve kaj posebnega o osnovah, na katerih temeljijo

med kmete za dokončno odmero davka za leto 1952 še:

Radovljica — 13 milijonov din

Kranj — 13 milijonov din

Ljubljana-okolica 149 mil. din

S tem bi bili vsi trije okraji razmeroma enako obremenjeni. Ves ta material z analizo bomo poslali pristojnemu republiškemu gospodarsko-upravnemu resorju, da dokončno odloči in ukrene, kar je potrebno za skladno davčno obremenitev kmetov po okrajih.

Kolikar vem, so dobili kmetje v Sloveniji lani samo preko banke za svoje pridelke nad 9 milijard dinarjev. Sprito tega dejstva in sprito gotovinskega stanja, o katerem je govoril na zasedanju minister tov. Polić, menim, da je republika kvota dohodnine za leto 1952 v približnem znesku 3,2 milijarde (v ta znesek je že všteto predvideno zvišanje) uresničljivo. Plačilo tega zneska davkov zavisi samo od tega, da se okraji pravilno lotijo dela. Prav bi bilo, če bi začeli tudi drugi okraji v Sloveniji razčisti davčne medsebojna nesorazmerja, kakor smo to storili na Gorenjskem. Človeku, ki pozna druge okraje le površno in torej niti ne ve kaj posebnega o osnovah, na katerih temeljijo

med kmete za dokončno odmero davka za leto 1952 še:

Radovljica — 13 milijonov din

Kranj — 13 milijonov din

Ljubljana-okolica 149 mil. din

S tem bi bili vsi trije okraji razmeroma enako obremenjeni. Ves ta material z analizo bomo poslali pristojnemu republiškemu gospodarsko-upravnemu resorju, da dokončno odloči in ukrene, kar je potrebno za skladno davčno obremenitev kmetov po okrajih.

Kolikar vem, so dobili kmetje v Sloveniji lani samo preko banke za svoje pridelke nad 9 milijard dinarjev. Sprito tega dejstva in sprito gotovinskega stanja, o katerem je govoril na zasedanju minister tov. Polić, menim, da je republika kvota dohodnine za leto 1952 v približnem znesku 3,2 milijarde (v ta znesek je že všteto predvideno zvišanje) uresničljivo. Plačilo tega zneska davkov zavisi samo od tega, da se okraji pravilno lotijo dela. Prav bi bilo, če bi začeli tudi drugi okraji v Sloveniji razčisti davčne medsebojna nesorazmerja, kakor smo to storili na Gorenjskem. Človeku, ki pozna druge okraje le površno in torej niti ne ve kaj posebnega o osnovah, na katerih temeljijo

med kmete za dokončno odmero davka za leto 1952 še:

Radovljica — 13 milijonov din

Kranj — 13 milijonov din

Ljubljana-okolica 149 mil. din

S tem bi bili vsi trije okraji razmeroma enako obremenjeni. Ves ta material z analizo bomo poslali pristojnemu republiškemu gospodarsko-upravnemu resorju, da dokončno odloči in ukrene, kar je potrebno za skladno davčno obremenitev kmetov po okrajih.

Kolikar vem, so dobili kmetje v Sloveniji lani samo preko banke za svoje pridelke nad 9 milijard dinarjev. Sprito tega dejstva in sprito gotovinskega stanja, o katerem je govoril na zasedanju minister tov. Polić, menim, da je republika kvota dohodnine za leto 1952 v približnem znesku 3,2 milijarde (v ta znesek je že všteto predvideno zvišanje) uresničljivo. Plačilo tega zneska davkov zavisi samo od tega, da se okraji pravilno lotijo dela. Prav bi bilo, če bi začeli tudi drugi okraji v Sloveniji razčisti davčne medsebojna nesorazmerja, kakor smo to storili na Gorenjskem. Človeku, ki pozna druge okraje le površno in torej niti ne ve kaj posebnega o osnovah, na katerih temeljijo

med kmete za dokončno odmero davka za leto 1952 še:

Radovljica — 13 milijonov din

Kranj — 13 milijonov din

Ljubljana-okolica 149 mil. din

S tem bi bili vsi trije okraji razmeroma enako obremenjeni. Ves ta material z analizo bomo poslali pristojnemu republiškemu gospodarsko-upravnemu resorju, da dokončno odloči in ukrene, kar je potrebno za skladno davčno obremenitev kmetov po okrajih.

Kolikar vem, so dobili kmetje v Sloveniji lani samo preko banke za svoje pridelke nad 9 milijard dinarjev. Sprito tega dejstva in sprito gotovinskega stanja, o katerem je govoril na zasedanju minister tov. Polić, menim, da je republika kvota dohodnine za leto 1952 v približnem znesku 3,2 milijarde (v ta znesek je že všteto predvideno zvišanje) uresničljivo. Plačilo tega zneska davkov zavisi samo od tega, da se okraji pravilno lotijo dela. Prav bi bilo, če bi začeli tudi drugi okraji v Sloveniji razčisti davčne medsebojna nesorazmerja, kakor smo to storili na Gorenjskem. Človeku, ki pozna druge okraje le površno in torej niti ne ve kaj posebnega o osnovah, na katerih temeljijo

med kmete za dokončno odmero davka za leto 1952 še:

Radovljica — 13 milijonov din

Kranj — 13 milijonov din

Ljubljana-okolica 149 mil. din

S tem bi bili vsi trije okraji razmeroma enako obremenjeni. Ves ta material z analizo bomo poslali pristojnemu republiškemu gospodarsko-upravnemu resorju, da dokončno odloči in ukrene, kar je potrebno za skladno davčno obremenitev kmetov po okrajih.

Kolikar vem, so dobili kmetje v Sloveniji lani samo preko banke za svoje pridelke nad 9 milijard dinarjev. Sprito tega dejstva in sprito gotovinskega stanja, o katerem je govoril na zasedanju minister tov. Polić, menim, da je republika kvota dohodnine za leto 1952 v približnem znesku 3,2 milijarde (v ta znesek je že všteto predvideno zvišanje) uresničljivo. Plačilo tega zneska davkov zavisi samo od tega, da se okraji pravilno lotijo dela. Prav bi bilo, če bi začeli tudi drugi okraji v Sloveniji razčisti davčne medsebojna nesorazmerja, kakor smo to storili na Gorenjskem. Človeku, ki pozna druge okraje le površno in torej niti ne ve kaj posebnega o osnovah, na katerih temeljijo

med kmete za dokončno odmero davka za leto 1952 še:

Radovljica — 13 milijonov din

Kranj — 13 milijonov din

Ljubljana-okolica 149 mil. din

S tem bi bili vsi trije okraji razmeroma enako obremenjeni. Ves ta material z analizo bomo poslali pristojnemu republiškemu gospodarsko-upravnemu resorju, da dokončno odloči in ukrene, kar je potrebno za skladno davčno obremenitev kmetov po okrajih.

Kolikar vem, so dobili kmetje v Sloveniji lani samo preko banke za svoje pridelke nad 9 milijard dinarjev. Sprito tega dejstva in sprito gotovinskega stanja, o katerem je govoril na zasedanju minister tov. Polić, menim, da je republika kvota dohodnine za leto 1952 v približnem znesku 3,2 milijarde (v ta znesek je že všteto predvideno zvišanje) uresničljivo. Plačilo tega zneska davkov zavisi samo od tega, da se okraji pravilno lotijo dela. Prav bi bilo, če bi začeli tudi drugi okraji v Sloveniji razčisti davčne medsebojna nesorazmerja, kakor smo to storili na Gorenjskem. Človeku, ki pozna druge okraje le površno in torej niti ne ve kaj posebnega o osnovah, na katerih temeljijo

med kmete za dokončno odmero davka za leto 1952 še:

Radovljica — 13 milijonov din

Kranj — 13 milijonov din

Ljubljana-okolica 149 mil. din

S tem bi bili vsi trije okraji razmeroma enako obremenjeni. Ves ta material z analizo bomo poslali pristojnemu republiškemu gospodarsko-upravnemu resorju, da dokončno odloči in ukrene, kar je potrebno za skladno davčno obremenitev kmetov po okrajih.

Kolikar vem, so dobili kmetje v Sloveniji lani samo preko banke za svoje pridelke nad 9 milijard dinarjev. Sprito tega dejstva in sprito gotovinskega stanja, o katerem je govoril na zasedanju minister tov. Polić, menim, da je republika kvota dohodnine za leto 1952 v približnem znesku 3,2 milijarde (v ta znesek je že všteto predvideno zvišanje) uresničljivo. Plačilo tega zneska davkov zavisi samo od tega, da se okraji pravilno lotijo dela. Prav bi bilo, če bi začeli tudi drugi okraji v Sloveniji razčisti davčne medsebojna nesorazmerja, kakor smo to storili na Gorenjskem. Človeku, ki pozna druge okraje le površno in torej niti ne ve kaj posebnega o osnovah, na katerih temeljijo

med kmete za dokončno odmero davka za leto 1952 še:

Radovljica — 13 milijonov din

Kranj — 13 milijonov din

Ljubljana-okolica 149 mil. din

S tem bi bili vsi trije okraji razmeroma enako obremenjeni. Ves ta material z analizo bomo poslali pristojnemu republiškemu gospodarsko-upravnemu resorju, da dokončno odloči in ukrene, kar je potrebno za skladno davčno obremenitev kmetov po okrajih.

Kolikar vem, so dobili kmetje v Sloveniji lani samo preko banke za svoje pridelke nad 9 milijard dinarjev. Sprito tega dejstva in sprito gotovinskega stanja, o katerem je govoril na zasedanju minister tov. Polić, menim, da je republika kvota dohodnine za leto 1952 v približnem znesku 3,2 milijarde (v ta znesek je že všteto predvideno zvišanje) uresničljivo. Plačilo tega zneska davkov zavisi samo od tega, da se okraji pravilno lotijo dela. Prav bi bilo, če bi začeli tudi drugi okraji v Sloveniji razčisti davčne medsebojna nesorazmerja, kakor smo to storili na Gorenjskem. Človeku, ki pozna druge okraje le površno in torej niti ne ve kaj posebnega o osnovah, na katerih temeljijo

med kmete za dokončno odmero davka za leto 1952 še:

Radovljica — 13 milijonov din

Kranj — 13 milijonov din

Ljubljana-okolica 149 mil. din

S tem bi bili vsi trije okraji razmeroma enako obremenjeni. Ves ta material z analizo bomo poslali pristojnemu republiškemu gospodarsko-upravnemu resorju, da dokončno odloči in ukrene, kar je potrebno za skladno davčno obremenitev kmetov po okrajih.

Kolikar vem, so dobili kmetje v Sloveniji lani samo preko banke za svoje pridelke nad 9 milijard dinarjev. Sprito tega dejstva in sprito gotovinskega stanja, o katerem je govoril na zasedanju minister tov. Polić, menim, da je republika kvota dohodnine za leto 1952 v približnem znesku 3,2 milijarde (v ta znesek je že všteto predvideno zvišanje) uresničljivo. Plačilo tega zneska davkov zavisi samo od tega, da se okraji pravilno lotijo dela. Prav bi bilo, če bi začeli tudi drugi okraji v Sloveniji razčisti davčne medsebojna nesorazmerja, kakor smo to storili na Gorenjskem. Človeku, ki pozna druge okraje le površno in torej niti ne ve kaj posebnega o osnovah, na katerih temeljijo

med kmete za dokončno odmero davka za leto 1952 še:

Radovljica — 13 milijonov din

Kranj — 13 milijonov din

Ljubljana-okolica 149 mil. din

S tem bi bili vsi trije okraji razmeroma enako obremenjeni. Ves ta material z analizo bomo poslali pristojnemu republiškemu gospodarsko-upravnemu resorju, da dokončno odloči in ukrene, kar je potrebno za skladno davčno obremenitev kmetov po okrajih.

Kolikar vem, so dobili kmetje v Sloveniji lani samo preko banke za svoje pridelke nad 9 milijard dinarjev. Sprito tega dejstva in sprito gotovinskega stanja, o katerem je govoril na zasedanju minister tov. Polić, menim, da je republika kvota dohodnine za leto 1952 v približnem znesku 3,2 milijarde (v ta znesek je že všteto predvideno zvišanje) uresničljivo. Plačilo tega zneska davkov zavisi samo od tega, da se okraji pravilno lotijo dela. Prav bi bilo, če bi začeli tudi drugi okraji v Sloveniji razčisti davčne medsebojna nesorazmerja, kakor smo to storili na Gorenjskem. Človeku, ki pozna druge okraje le površno in torej niti ne ve kaj posebnega o osnovah, na katerih temeljijo

med kmete za dokončno odmero davka za leto 1952 še:

Radovljica — 13 milijonov din

Kranj — 13 milijonov din

Ljubljana-okolica 149 mil. din

S tem bi bili vsi trije okraji razmeroma enako obremenjeni. Ves ta material z analizo bomo poslali pristojnemu republiškemu gospodarsko-upravnemu resorju, da dokončno odloči in ukrene, kar je potrebno za skladno davčno obremenitev kmetov po okrajih.

Kolikar vem, so dobili kmetje v Sloveniji lani samo preko banke za svoje pridelke nad 9 milijard dinarjev. Sprito tega dejstva in sprito gotovinskega stanja, o katerem je govoril na zasedanju minister tov. Polić, menim, da je republika kvota dohodnine za leto 1952 v približnem znesku 3,2 milijarde (v ta znesek je že všteto predvideno zvišanje) uresničljivo. Plačilo tega zneska davkov zavisi samo od tega, da se okraji pravilno lotijo dela. Prav bi bilo, če bi začeli tudi drugi okraji v Sloveniji razčisti davčne medsebojna nesorazmerja, kakor smo to storili na Gorenjskem. Človeku, ki pozna druge okraje le površno in torej niti ne ve kaj posebnega o osnovah, na katerih temeljijo

med kmete za dokončno odmero davka za leto 1952 še:

Radovljica — 13 milijonov din

Kranj — 13 milijonov din

Ljubljana-okolica 149 mil. din

Tudi zadruge in zadružna trgovska podjetja morajo utrjevati stabilnost cen na trgu

V terek je bila v prostorih Glavne zadružne zveze v Ljubljani konferenca, na katero so prišli predstavniki trgovskih podjetij pri okrajnih zadružnih zvezah. Konferenco je vodil predsednik Glavne zadružne zveze tov. Zoran Zagar. Delegati so mnogo razpravljali o cenah, ki so pomembni činitelj pri ureditvi našega trga. Predvsem je bilo govora tudi o izvozu in o usposobitvi trgovskih podjetij.

Najprej so razpravljali o cenah kmetijskih pridelkov in lesa. Delegati podjetij so ostro grajali početje nekaterih podjetij, ki preplačujejo blago. Zaradi njih se je odkupna cena vinu dvignila v mariborski okolici na 180 do 200 din. Odkupna cena lesu se je n. pr. na Gorenjskem dvignila od 10.000 na 16.000 din za kubični meter. K

nevarne. Te številke nam stanovanjski problem dovolj jasno osvetlijo, zlasti še, če upoštevamo, da je samo na rudniku 298 neresenih prošelj za dodelitev stanovanj.

Kaj mora vedeti vsak vpisnik o obveznicah I. in II. ljudskega posojila

Od tedaj, ko smo vpisali I. ljudskega posojila, za leto 1953, plan za razvoj narodnega gospodarstva FLRJ, teče že peto leto. Nič čudnega ni, če je — vsaj v bankah — to dnevno ugotovljeno — marsikdo celo pozablja na obveznice, ki jih je prejel za vpisni znesek. Vrednost naših obveznic, da je treba obveznice skrbno hraniti in paziti predvsem na to, da ne pre-

teče triletni rok, po katerem obveznice zapadejo in so brez vrednosti (računajoč od dneva amortizacije).

I. ljudsko posojilo je bilo v celoti izdano na osmih zbranjih. Da bi lastniki obveznic lahko ugotovili, ali so njihove obveznice še veljavne, navajamo datume posameznih zbranj:

Zrebanje je bilo dne:	a) Računajoč triletni rok, zastarajo: dobitki	b) brez dobitkov
I. 28. 4. 1949	1. 1. 1952	1. 1. 1953
II. 23. 12. 1949	1. 1. 1953	1. 1. 1953
III. 21. 4. 1950	1. 1. 1953	1. 1. 1954
IV. 21. 12. 1950	1. 1. 1954	1. 1. 1954
V. 21. 4. 1951	1. 1. 1954	1. 1. 1955
VI. 15. 12. 1951	1. 1. 1955	1. 1. 1955
VII. 15. 4. 1952	1. 1. 1955	1. 1. 1956
VIII. 15. 12. 1952	1. 1. 1956	1. 1. 1956

Vse obveznice dospelajo v plačilo takole:

Ce je izrečena z dobitkom na aprilskem zrebanju, dospeje v plačilo 1. maja v tistem letu; če pa je izrečena na decembrskem zrebanju, z dobitkom ali samo amortizirano (t. j. brez dobitka) je izplačljiva 1. januarja v prihodnjem letu. Od teh dveh datumov se računa triletni rok.

Katere številke obveznic so bile izrečane na posameznih zrebanjih, ugotovi lahko vsakdo v banki.

Obveznice I. ljudskega posojila imajo tudi obredne kupone od št. 1 do 4. Ker traja tudi veljavnost kuponov samo tri leta, ne bo odveč, če si ogledamo, kdaj dospejo v plačilo in kdaj zastarajo: Kuponi: Dospeje v plačilo: Zastarajo:

št. 1	1. 1. 1950	1. 1. 1953
št. 2	1. 1. 1951	1. 1. 1954
št. 3	1. 1. 1952	1. 1. 1955
št. 4	1. 1. 1953	1. 1. 1956

Kakor vidimo, so dospele že zastarele vse obveznice (z dobitki in brez dobitkov), ki so bile izrečane na I. in II. zrebanju v letu 1949, kakor tudi kuponi št. 1.

Nekateri lastniki obveznic zvedo šele v banki, da so njihove številke izrečane v letu 1949 in da so torej neveljavne. Mnogi hočejo za vsako ceno uveljaviti svoje pravice, kar pa v takem primeru ni mogoče. Četrti člen Uredbe o I. ljudskem posojilu Pletnega plana za razvoj narodnega gospodarstva FLRJ (Ur. list FLRJ št. 34 z dne 28. 4. 48), se namreč glasi: »Dospeli kuponi, izrečani dobitki in amortizirane obveznice zastarajo v treh letih po dospelosti v plačilo. Po tem roku ugasnejo vse pravice iz naslova dospelih obresti, izrečanih dobitkov in amortiziranih obveznic.«

Kuponi se morajo držati obveznice, sicer jih banka ne izplača. Ravnotako je treba paziti, da ne predlagamo v izplačilo prejšnjih ali naslednjih obveznic, (da je seta — levo — izrečena številka — desno) dalje obveznice, pri katerih manjka številka ali

Obveznice so izplačljive Zastarajo

I. 30. 6. 1951	od 15. 7. 1951 dalje	15. 7. 1954
II. 10. 11. 1951	od 25. 11. 1951 dalje	25. 11. 1954
III. 14. 6. 1952	od 30. 6. 1952 dalje	30. 6. 1955
IV. 15. 11. 1952	od 10. 12. 1952 dalje	10. 12. 1955

Kakor smo že omenili, je treba obveznicam posvetiti ravno tako skrb, kot denarju. Ako se nam pripeti nesreča, da obveznice n. pr. zgorejo in podobno ne moremo dobiti lastnih nadomestila zamle. Pri izgubljenih ali ukradenih obveznicah je glazorno stvar le prebiti, če je taka obveznica izrečena z dobitkom; samo amortizirane obveznice pa vnovi lahko vsakdo v vseh primerih, če taka izguba ni prijavljena banki. Priporočljivo je, da sporoči prizadevna oseba banki, čim prej se je, in številke ter nominalno vrednost takih obveznic, da jih banka vpiše na takolimenovano »črno listo«.

Vsem vpisnikom I. in II. ljudskega posojila, ki so pokazali pri obeh vpisih tako veliko pripravljenost in državljansko zavest pri graditvi temeljev našega gospodarstva, priporočamo, da naše opozorilo skrbno prečitajo in da poučijo o vsem tem tudi stare in onemogelje, ki so s takimi stvarmi neopredeljeni. Prizadevati se bodo vsi že v naprej izogibali škodi, ki bi lahko nastala iz nevednosti ali celo brezbrižnosti posameznih vpisnikov. A. I. - N

Še nekaj misli v zvezi z razpravljanjem o spomeniku na čast 10 obletnice množičnih akcij

Vest, da se mestni odbor Zveze borcev v Ljubljani skupaj z ostalimi množičnimi organizacijami, pripravlja na 10. obletnico množičnih akcij in s tem v zvezi na postavitev spomenika, si je, čeprav počasi končno le uredila pot v javnost. Zadnje dni sta bila o tem, poleg diskusije med posamezniki, na raznih sestankih in drugje, tudi dva članka v Slovenskem poročevalcu.

V omenjenih člankih pa se avtorja ne zavzemata za postavitev likovnega spomenika, temveč za zgraditev stanovanjske zgradbe ali šolskega poslopja, ki naj služi kot spomenik, na čast množičnih akcij, poudarjajo, da je sprito položaja, v katerem se nahajamo, zlasti pa velike stanovanjske stiske, mnogo pametneje vložiti denar v gradnjo stanovanj, šol in v podobne namene.

Da se je okoli teh vprašanj razvila diskusija, je vsekakor prav, vendar smatram, da so bili ti članki le preveč enostranski in ekstremni po svoji vsebini. Stanovanjska zgradba v našem primeru ni niti najmanj primerna oblika spomenika, če hočemo količičkati ponazoriti in vsaj delno prikazati veličino vseh akcij in demonstracij 1943. leta, zlasti pa množično sodelovanje žena pri vseh takratnih akcijah.

Kljub težavnemu stanovanjskemu položaju v Ljubljani, vendar le ne mislim, da imajo prav tisti, ki se tako odločno protivijo zamisli postavitve likovnega spomenika.

Naivno je sicer misliti, da bi tak spomenik zgradili že letos, kljub temu, da si je to marsikdo predstavljal, sprito dejstva, da je bila naša javnost o dosedanjem de-

lu, tako delu iniciativnega odbora, kot ostalih komisij, slabo obveščena. Za zgraditev takega spomenika je potrebno več časa, do jeseni pa bi vsekakor lahko vgradili vsaj temeljni kamen. Poleg tega pa smatram, da bi bilo primerno še sedaj misliti tudi na ureditev spomenika talcem in ureditev ljubljanskega pokopališča, kar bi do 10. obletnice na vsak način morali urediti.

Prav bi bilo, da bi o vsem tem še kdor povedal svoje mnenje in s tem prispeval k čim boljši končni odločitvi vseh teh vprašanj.

Kakor je znano, potrebuje Ljubljana poleg dosedanjih okrog 2.000, zaradi priprave lemo še okoli 700 novih stanovanj. Tega vprašanja pa ne bi rešili z denarjem, katerega bi porabili za spomenik o katerem razpravljamo, saj bi v ta namen porabili po mnenju

strokovnjakov le okoli 6 milijonov, računajoč tudi nekaj spominskih plošč, ki bi jih morali odkriti v spomin na vse večje akcije, kot to predlaga v »Slovenskem poročevalcu« 29. januarja tovariš L. M. Za rešitev stanovanjske stiske v Ljubljani pa je potrebno investirati najmanj 4 milijarde dinarjev in vrsto let intenzivnega dela.

Povsem napačno bi bilo podcenjevati vse dosedanje napore, saj si v tem pogledu zlasti v zadnjem času mestni ljudski odbor resno prizadeva izboljšati položaj in kakor kaže, pripravlja tudi razpis posojila za gradnjo stanovanj, kar zasluži vsjo pozornost, pa tudi podporo ljubljancev. Napačno in odvečno bi bilo mnenje, da organizacije Zveze borcev v Ljubljani ne zanimata stanovanjsko vprašanje. Če je kdo, potem je to prav gotovo Zveza borcev, saj živi na žalost precejšnje število prav bivših borcev in invalidov v najslabših stanovanjih. Kljub temu pa ne mislim, da bomo s temi nekaj milijoni, katere zbiramo za spomenik, položaj bistveno popravili.

Kot sekretarju Zveze borcev mi je znano, da namerava v bližnji prihodnosti razpisati odbor tudi javno anketo za določitev mesta, kjer naj bi stal spomenik. Po vsej verjetnosti bi bil najprimernejši prostor, ki pride zato v poštev, park pred sodiščem, kjer so bile avgusta 1943. leta tudi največje demonstracije. Razen tega pa bo razpisani tudi natečaj za idejno osnutek spomenika, seveda šele potem, ko se bomo dokončno odločili za obliko spomenika.

Lojze Herman

FRONTNI SESTANEK TERENA »24 TALCEV«

Bodoča Socialistična zveza delovnih ljudi bo med drugim širila po svetu resnico o Jugoslaviji

V torek, dne 27. t. m., je imel teren »24 talcev« množični sestanek članov Osvobodilne fronte, ki se ga je udeležilo okrog 800 ljudi. Velika jedilnica v Ljudski kuhinji je bila ob tej priložnosti tako nabito polna, da so udeleženci napolnili tudi hodnik in kuhinjske prostore.

V razpravi, ki se je razvila po referatu podpredsednika terenskega odbora OF Andreja Perkota, se je med drugimi oglasil k besedi tudi član Glavnega odbora OF za Slovenijo tov. Tomo Brejc. V svojih izjavah je dal poseben poudarek pomembnosti bodoče Socialistične zveze delovnih ljudi v borbi za ohranitev miru s pomočjo povezovanja z vsemi navedenimi gibanji v svetu, kjer bo Socialistična zveza delovnih ljudi lahko odigrala pomembno vlogo. Tov. Brejc je govoril nadalje tudi o pomembnosti nenehnega poglabljanja socialistične demokracije in o nujnosti, da bi sleherni pošten državljan sodeloval v ljudski oblasti in v upravljanju z ljudsko imovino. V borbi proti reakcionarnim in mračnim silam pa morajo biti

člani bodoče Socialistične zveze še posebej budni in naj preprečijo sleherni poizkus razbijanja naše enotnosti.

V drugi točki dnevnega reda so frontovci razpravljali o kandidatih za delegate v zvezni in republiški kongres Fronte. Za kandidata za zvezni kongres Ljudske fronte je bila soglasno sprejeta Angela Miklavc, poznana aktivistka in borka NOV ter mati 3 padlih partizanov, med njimi narodnega heroja Vladimirja Miklavca. Sestanek frontovcev je sklenil, da bodo volitve delegatov v nedeljo 1. februarja.

J. D.

Uspelo predvolilno frontno zborovanje terena Stadion

V petek zvečer je bilo v šoli na Vodovodni cesti za Bežigradom uspelo Frontno predvolilno zborovanje. Velika stranska avla šole je bila nabito polna frontovcev, ki so z udeležbo pokazali, da se zavedajo velikega pomena obhoda kongresov Fronte, ki bosta razpravljala med drugim o preimenovanju Fronte v Socialistično zvezo delovnih ljudi. O tem pomembnem dogodku in o ustavnih spremembah, ki so se v zadnjem času pri nas izvršile, je obširno govoril na zborovanju ljudski poslanec dr. Marijan Ahčin. Zbrani frontovci so nato postavili po krajši razpravi kot kandidata za delegata na zveznem kongresu Ljudske fronte znanega borca za pravice delovnih ljudi Andreja Kurmerja, kot kandidata za delegate na republiškem kongresu Fronte pa tovariše Rupnika, Klanjščka, Koprivca in tov. Resnikovo. Z zborovanja so poslali z velikim navdušenjem čestitke pravkar izvoljenemu predsedniku Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS tovar. Mihi Marinku. Same volitve delegatov za oba kongresa so bile na tem terenu včeraj popoldne.

Vedno več prijavljenцев za brezplačno dajanje krvi

Na Glavni odbor Rdečega križa Slovenije prihaja vedno več prijav za brezplačno dajanje krvi. Med drugimi so se prijavili tudi gospodinja vzgojateljica v Plazini pri Rakeku — Na Zavodu za transfuzijo v Ljubljani je bilo do četrtka 29. januarja 153 odvzemov krvi brezplačnim krvodajalcem, med katerimi so bili tudi ministri tovariš dr. Jože Potrč, pomočnik ministra dr. Perušek, celotna saniteta vojske sanitetne šole iz Sentvidla, predsednik Zveze vojaških invalidov tov. Coban, dr. Janko Pompe, docent otolske klinike dr. Včeraj pa se je med drugim prijelo tudi seboje pediatrsko kliniko z dr. Marijem Arčnom na čelu.

INICIATIVNI ODBOR ZA USTANOVITEV PREŠERNOVE DRUŽBE

SKLICUJE

ustanovni občni zbor Prešernove družbe

KI BO V NEDELJO 8. FEBRUARJA 1953 OB 10. URI V MALI DVORANI SLOVENSKE FILHARMONIJE, TRG REVOLUCIJE (bivši Kongresni trg) V LJUBLJANI.

DNEVNI RED:

1. POROČILO INICIATIVNEGA ODBORA
2. SPREJEM PRAVIL
3. VOLITVE.

Ustanovni in podporni člani naj javijo svojo udeležbo Inicijativnemu odboru, Ljubljana, Erjavčeva 12, najkasneje do 6. februarja.

NAŠI PROBLEMI

Sodna praksa naj pri obravnavanju stanovanjskih stvari štiti najemnike

Vsekomur je znano, da je eden najtežjih problemov, ki jih ima reševati naša ljudska oblast, stanovanjsko vprašanje. Ker ni toliko stanovanj, kolikor bi bilo potrebno za zadostitev nujnim potrebam delovnih ljudi, je pač nujno v prvi vrsti skrbeti za to, da z obstoječim fondom upravljamo tako, — da bodo pri delitvi obstoječega fonda vselej vodila načela socialistične pravdnosti.

Eno glavnih sredstev, s katerimi razpolagajo države pri reševanju težav, so specialni stanovanjski zakoni, s katerimi država intervencira, da bi zaščitila stanovanjske najemnike pred morebitnimi nesocialnimi postopki hišnih lastnikov in preprečila pojave korupcije in spekulacije na tem polju.

Da bi se ta cilj dosegel, se s stanovanjskimi zakoni časoma ukine svobodni promet s stanovanjskimi prostori in ukine pravica hišnih lastnikov, da lahko po svoji volji odpovedujejo najemnikom najemno razmerje v lastni hiši.

Njihov cilj je povsod enak, namreč zaščititi najemnikov v uživanju stanovanj in preprečenje vsake nesocialne izmenjave obstoječega stanja, razen v zakonu striktno določenih primerih, ko je taka izmenjava v obtem interesu neobhodno potrebna. Predvsem gre tu za ohranitev stanovanjskih objektov v dobrem stanju in za vzdrževanje reda in morale pri uporabi zaščitenehih najemniških prostorov. Najemniki, ki se izkažejo kot zaščitni nevedni, sprožijo sami pravni povod, da se jim zaščita odzame.

Kar se tiče zasebnih koristi hišnega lastnika samega, pa ti zakoni predvidevajo možnost odpovedi najemnikom v takih primerih, kadar bi lastnik prišel brez lastne krivde v socialno slabši položaj kot zaščiteni najemnik, ki bi mu bilo stanovanje odpovedano. O tem odloča redno sodišče.

Naš slovenski zakon o stanovanjskih in poslovnih prostorih (Uradni list LRS, št. 52/1947) sloni na isti osnovni ideji in bi imel služiti istemu prej omenjenemu cilju. Hišni lastniki so v pogledu dodelitve stanovanjskih prostorov v svojih hišah povsem izenačeni z drugimi državljani. Odloča edinole socialna potreba. V prvem našem stanovanjskem zakonu iz leta 1946 je bila dana lastnikom prednost pri dodelitvi izpraznjene stanovanja. Po novem zakonu iz leta 1947 pa lastnik tudi te prednosti nima več. To je tudi povsem pravilno, ker v času splošnega pomanjkanja stanovanjskih prostorov ne more biti nobenega drugega načela pri delitvi obstoječega fonda kot popolna enakost. Denar tu ne more dajati prednosti. Pač pa tudi naš zakon vsebuje izjemno odredbo (čl. 10, t. 2. a), ki dovoljuje lastniku odpoved stanovanjskih prostorov, »ako jih nujno potrebuje zase ali za svojo ožjo družino«.

Naši zakoni in druge norme naše ljudske zakonodaje so večkrat manj kratki in v glavnem nudijo okvir, v katerem prepuščajo

organom uprave in pravosodja, da jih pri uporabi v vsakdanjem življenju tolmačijo v duhu načel našega novega socialnospodarskega reda in da jih dalje razvijajo v smeri socializma. Tudi prej navedena odredba stanovanjskega zakona je lakonska in pušča sodišču široke meje pri oceni in presoji posameznih primerov pri praktičnem reševanju teh kočljivih spopadov privatnih in javnih koristi. Vendar pa so te meje različno začrtane v samem prej omenjenem smislu in namenu stanovanjskega zakona, ki je v glavnem povsod isti. Gre samo za to, da se jih pri njihovi odločitvi pri dveh kriterijih, ki tu prideta v poštev: prvi je ideja socialne pravičnosti, to se pravi socialne enakosti pri delitvi življenjsko potrebnih dobrin, a drugi je socialnopolitični cilj, da uporaba te zakonske odredbe služi obćim interesom družbene skupnosti v pogledu očitne stanovanjske krize.

V zadnjem času, pod vplivom slabih izkušenj, ki smo jih imeli z vzdrževanjem stanovanjskega fonda in pod vtisom pogostih primerov brezvestnega ravnanja najemnikov z najetimi stanovanjskimi prostori, je v javnem mnenju kakor tudi v sodni in administrativni praksi opažati razvoj misli, ki gre v smeri večjega upoštevanja koristi hišnih lastnikov. Le-ta je dobil svoj praktičen izraz v težnji, da se hišni lastniki vselej v »svoje« objekte, ker bodo na ta način bolj skrbeli za njihovo vzdrževanje. Mislim, da bi bilo potrebno spregovoriti dve, tri besede o teoretskem gledanju na to vprašanje in tledeavno sodno prakso. Če, da smo pri tem šli preko onih mej, ki so nam začrtane v veljavnem zakonu, gledanem z vidika omenjenih dveh kriterijev.

Medtem ko zakon postavlja princip enakosti pravic pri dodelitvi stanovanjskih prostorov, opazamo v vse bolj zgoščeni obliki poudarjanje načela, da imajo lastniki zgradb prirodno pravico do vselitve v svoje hiše in da jim mora država sama do tega pripomoči. To brez ozira na stanovanjsko stisko, ki se vlada, in brez ozira na ogroženje najemnikov. Prirodno je, da sami lastniki stremijo za tem, da njim vsiljene najemnike namenjajo iz svojih hiš, ker so jim napoti. Neprimerno in nesprejemljivo pa se nam zdi, da se tako gledanje na stvar odraža tudi v odločbah in razsodbah onih, ki so poklicani, da na tem polju delijo socialno pravico in zastopajo splošno višjo korist.

Zgoraj navedena odredba stanovanjskega zakona govori sicer v splošnem o hišnih lastnikih, vendar ne bi smeli preiti preko dejstva, da ne gre metati v en koš onih hišnih lastnikov, ki so zgradili ali si drugače pridobili svoje hiše pred vojno, in onih, ki so naložili denar v stare zgradbe po vojni v spekulativne namene ali pa v namenu, da si pridobijo lepša in udobnejša stanovanja. Tako tolmačenje je socialno nepravilno in tudi ne more služiti omejitvi in ublažitvi stanovanjske stiske, temveč samo prelazi breme stanovanjske stiske z ramen onih, ki imajo denar, na ramena onih, ki ga nimajo. Kdor ima denar, ta naj bi ga v času stanovanjske krize uporabljal za graditev lastne stanovanjske hiše, ako potrebuje stanovanje, kajti samo v tem primeru je denar uporabljen v družbeno-koristne namene. Ako pa ga naloži v stare zgradbe, pač ne more računati s tem, da mu bo, dokler traja stanovanjska stiska, država na škodo najemnikov kupljenega objekta pomagala le-te vreči ven.

Se resnejši se nam zdi odkrit sodne prakse od veljavnega zakona pri tolmačenju »nujne potrebe hišnega lastnika, ki naj mu da pravico do odpovedi stanovanja najemniku. Ta odkrit se izraža v tem, da sodišče pri oceni upravičenosti sodnih odpovedi lastnikov jemlje v poštev samo enostransko »nujno

potrebo« lastnika, ne ozira se na socialno stanje prizadetega najemnika, češ da zakon o tem ne govori izrecno. Tako pridemo do zaključka, da hišni lastnik brez otrok, ki ostane brez stanovanja, more odpovedati najemniku z več otroki, ker je pač njegova hiša, Prednost lastnika, ki jo je zakonodavec izbrisal v novem stanovanjskem zakonu, se na ta način tako rekoč pri stranskih vratih zopet vrača vanj. Kar se tiče praktične strani, se lahko vprašamo, ali more imeti pozitiven učinek na omilitve stanovanjske stiske, ako se najemnik, ki mu je bolj potrebna zaščita kot lastniku, oropa te zaščite samo zato, da bi lastnik prišel v svojo hišo. Zdi se nam, da se manjše zlo ne sme zdraviti s tem, da povzročamo še večje.

Posebno pa še poostreje to vprašanje dejstvo, da se tudi enostranski dokaz o »nujni potrebi hišnega lastnika« ne jemlje strogo, kakor bi to izjemnost te zakonske odredbe zahtevala. Tako n. p. zastopuje, če hišni lastnik predloži sodišču sodno odpoved gospodarja one hiše, v kateri sam stanuje. Pri taki praksi seveda je samo ob sebi umevno, da reflektantom na stanovanja v lastnih hišah ni težko ustvariti pravno podlago za odpoved stranki v lastni hiši ali pa z opustitvijo resnega protiviljenja proti odpovedi lastnega stanovanja prevzeti breme stanovanjske stiske na svojo najemnika. Pri tem pa le-ta sploh nima možnosti, da uveljavlja neupravičenost odpovedi prvega hišnega gospodarja, čigar žrtve na ta način posredno postane. Sodišča so s tako prakso izpustila iz rok vse nadzorstvo in prenehala vršiti socialno-politično vlogo, ki jim jo je zakonodavec zaupal zaradi zaščite najemnikov. Na ta način so najemniki, mimo še obstoječega stanovanjskega zakona, oropani socialne zaščite ravno v času, ko bi jim ta bila najbolj potrebna.

Posebno pa je še treba imeti v obeh primerih, ko gre za lastnike, ki so kupili hiše po vojni in ki — čeprav imajo udobna stanovanja, v katerih bi lahko brez škode počakali, da premagamo stanovanjsko stisko — z breobzirnim egoizmom stremijo za tem, da pomečejo najemnike iz svojih hiš, da bi sami sedli v še udobnejše in lepša stanovanja. Takim lastnikom se pač ne bi smelo dovoliti, da — izkoriščajoč omejenjo spremembo v sodni praksi — z državno pomočjo pridejo do uresničenja svojih v bistvu nelegalnih in nesocialnih stremiljenj. Gotovo je, da se z dopuščanjem takih odpovedi ne prizadevamo samo velika krivica posameznim najemnikom, temveč tudi materialna in moralna škoda vsej naši skupnosti, ker se na ta način obstoječa stanovanjska stiska le še na umeten način povečuje.

Na tem nič ne izpreminja dejstvo, da take odpovedi niso takoj izvršne, temveč se dajejo v roke lastnikom kot neke dolgoročne menice, ki naj jim jih stanovanjski organi realizirajo, ko bodo za to imeli možnost. Ravno s tem, da taki lastniki dobijo v roke dokument, s katerim se legalizirajo njihove težnje, se izpostavljajo stanovanjski organi in seveda tudi prizadeti najemniki pritisku, ki se navadno izrodi v neizprosno zakulisno borbo, v kateri skoraj praviloma ostane zmagovalci tisti, ki ima denar in ki je socialno brezobzirnejši.

Bilo bi zato v obćem interesu, da se naša sodna praksa vrne k uporabi člena 10, točke »a« stanovanjskega zakona po njegovem striktnem smislu kot izjemne zakonske norme, a v cilju, ki ga imajo vsi stanovanjski zakoni na svetu — zaščititi najemnika, dokler mu z izboljšanjem stanovanjskih razmer ne bo dana možnost, da se izseli iz stanovanja, ki ga sedaj legalno zavzema.

Razmišljati pa bi bilo tudi o tem, ali ne kaže zamašiti vrzeli v obstoječem stanovanjskem zakonu, skozi katere so se prikradli elementi, ki otežkočajo naš boj s stanovanjsko stisko.

PRED KONGRESOM FRONTE

Mariborski frontovci bodo izveršili program Socialistične zveze

V pripravi na 4. kongres Ljudske fronte Jugoslavije so bili v Mariboru po vseh terenskih sestankih, na katerih so frontovci razpravljali o delu svoje organizacije. Čeprav ponekod niso dovolj sodelovali v razpravah o delu v svojem področju, so frontovci v Mariboru navzlic temu z dobro udeležbo dokazali, da so pripravljeni čimbolj uresničevati delovni program Fronte. Pomanjkljivega razpravljanja je bilo ponekod kri-vo slabo obveščanje, ker so frontovci prejeli vabila, na katerih ni bila omenjena vsebina napovedanega sestanka. Medtem ko o delu

na svojih terenih ponekod niso govorili dovolj, so frontovci vendarle obravnavali vse najvažnejše naloge svoje organizacije. Povsod so ostro obsodili sovražno delovanje Vatikana, obenem pa so pozdravili sklep naše vlade o prekinitvi odnosov z Vatikanom. S sestankov so poslali tudi več protestnih brzojavk.

Skrbno so frontovci izbirali tudi delegate za terenske volilne konference. Predlagali so več kandidatov ter ocenjevali njihovo delo v Fronti, društvih in drugih množičnih organizacijah. Izbrali so najbolj delavne. V mestno konferenco Osvobodilne fronte so izvolili 372 delegatov, za republiški kongres 35, za zvezni kongres Ljudske fronte pa bodo na mestni konferenci izvolili 9 delegatov.

Predkongresno zborovanje Frontovcev terena Gradišče

Frontovci terena Gradišče v Ljubljani so se sestali na predkongresnem zborovanju, da izberejo kandidate za delegate na kongres Ljudske fronte Jugoslavije in Osvobodilne fronte Slovenije. Zborovanje se je udeležilo nekaj več kot 200 frontovcev, kar je sicer lepo število, vendar pa bi bilo, z ozirom na 28 frontovcev, ki jih šteje teren, lahko še boljše.

Na zborovanju je govoril tovarš Boris Kocjančič, generalni sekretar vlade LRS o pomenu in veliki važnosti preimenovanja KPJ v Zvezo komunistov in Fronte v Socialistično zvezo delovnih ljudi. Snov, ki jo je razvil tovarš Kocjančič, bi bila bogato gradivo za plodno razpravo, ki pa žal ni sledila. Verjetno zaradi tega ne, ker je preneglo sledila izbira kandidata, kar ni dalo članom časa za premislek.

Za kandidata za kongres Ljudske fronte Jugoslavije je bila izbrana tovarišica Angelca Ocep-kova, predsednica GO AFZ Slovenije, za kandidate za kongres Osvobodilne fronte pa Boris Kocjančič, Lojze Piškur in Julijana Winkler.

Skupščina učiteljev strokovnih šol

Beograd, 31. jan. Na prvi letni skupščini Zdrženja učiteljev strokovnih šol Srbije so sklenili izdati učne knjige za tri četrtine učnih predmetov. Letos bodo revidirali vse učne načrte in programe ter razbremenili pouk nepotrebnega teoretičnega prispeka. Proučili bodo tudi možnost, da bi uvedli del štola štiri letni pouk. Skupščina nadaljuje svoje delo.

Končno moderna okrepevalnica na Jesenicah

Okrog okrepevalnice na jeseniški železniški postaji je bilo že mnogo govora in polemike. Končno so se želje jeseničanov in številnih potnikov le uresničile. Na železniški postaji Jesenice stoji danes skoraj na istem mestu kakor stara, nova moderna okrepevalnica, ki olepšuje izgled postaje. Do prave veljave pa bo prišla šele takrat, ko bo jeseniška železniška postaja dokončno zgrajena.

Vožnja na železnici se bo pocenila

V zveznem zavodu za planiranje proučujejo predlog o znižanju potniške tarife v železniškem prometu. Končno rešitev glede odstotka znižanja bo izdal verjetno v kratkem sekretariat za gospodarstvo FLRJ.

Po predlogu Glavne direkcije jugoslovanskih železnic bi se obično znižale cene voznih kart, zlasti na relacijah do 50 km in nad 600 km. Do predloga za znižanje potniške tarife je prišlo v glavnem zato, ker sodijo v Direkciji jugoslovanskih železnic, da se bo z novo, ugodnejšo tarifo znatno dvignilo število potnikov in bo zadosteno potrebam naših delovnih ljudi.

Za predlog nove potniške tarife je značilno še to, da predlaga določeno skrčenje popustov, vendar tako, da bodo ostali popusti v glavnem na zamisljeno znižanje voznih tarif v istem absolutnem znesku. Popust za letni dopust bo ostal v isti višini, kot je bil lani.

Nabiralna akcija organizacije »Progressive Slovenke«

New York, 31. jan. (Tanjug). Organizacija slovenskih izseljencev v ZDA »Progressive Slovenke« je na seji izvršnega odbora v Clevelandu sklenila začeti akcijo za nakup priprav za šolo gluhih otrok v Ljubljani. V ta namen bo organizacija nabrala najmanj 3000 dolarjev prostovoljnih prispevkov.

Razstava nuklearne fizike v Ljubljani

Ljubljana, 31. jan. Od 8.—15. februarja bo v Ljubljani v fizikalnem inštitutu Akademije znanosti in umetnosti velika tehnična razstava, na kateri bodo mladi znanstveniki predložili temelje nuklearne fizike in njenega razvoja v svetu in naši državi.

Šaša Vrhovec.

Dostojen in jasen odgovor

(Nadaljevanje s 1. strani)

Predsednik CMD župnik Matija Medvedček med drugim pravi: »Pripravi sem, da se med Cerkvijo in državo lahko vzpostavi boljše odnosi kljub prekinitvi diplomatskih odnosov med državo in Vatikanom. Mislim, da za to ni nobenih ovir, posebno zato, ker je bila s strani državnih organov že večkrat poudarjena želja, da se odnosi uredijo. Do tega sodelovanja bi prišlo po vseh izglelih napreje in najlaže tudi zaradi prizadevanja velike večine slovenskih duhovnikov.«

»Ko sem prebral obširno poročilo Edvarda Kardelja o vzrokih za prekinitvi diplomatskih odnosov, sem se pomiril. Posrebo pa — potnični duhovniki si želimo, da bi se naši dobri odnosi ne obrnili, ampak celo izboljšali. Taka možnost je dana, katoliška cerkev naj bi priznala našo stvarnost...« pravi med drugim dekan Kurent iz Krškega.

»Vsek naš človek, ki je dober rodoljub in državljan, odobrava prekinitev diplomatskih odnosov naše države z Vatikanom,« izjavlja med drugim župnik Jenko. »Sedaj cerkev ni več dekla države, kot je bila včasih poprečno. Župnik F. Majdič iz Sovratice: »Naša dolžnost je, da se kot državljani odločimo za svojo domovino.«

»Naše državno vodstvo je večkrat pokazalo pripravljenost, da uredi odnose med Cerkvijo in državo, da bi prišlo do zblizljanja si prav gotovo vsi želimo,« zaključuje dekan Janko Slavič iz Kostanjevici pri Rog. Slavič. Tako bi lahko še našli: župnik Simčič, Pofar, Zabkar, Blaj, Zver, Koren, teološki prof. doktor Janžekovič in še dekani: Breitenberger, Vavpetič, Frančič itd. Zastorej ni čudno, da je vsa slovenska duhovščina z izrednim zadovoljstvom pozdravila sestanek maršala Tita z nekaterimi škofci: »Z zadovoljstvom in odobravanjem sem sprejel to veselo vest. Vse zadeve je sedaj stopila na črno pravo pot,« trdijo, »to najbližji predstavitelj« izjavlja dekan Janko Premrl iz Mosta na Soči.

Načrt statuta Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije

Beograd, 31. jan. Načrt statuta Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije, ki ga objavljamo danes, je izdelala komisija, ki jo je določil zvezni odbor Ljudske fronte Jugoslavije. Načrt objavljamo, da bi moglo organizacije in člani Ljudske fronte razpravljati o njem pred kongresom, ki se bo začel 22. februarja.

Člani in organizacije Ljudske fronte, ki bi imeli pripombe in predloge k temu načrtu statuta, naj pošljejo svoje pripombe in predloge izvršnemu odboru Ljudske fronte Jugoslavije v Beogradu.

SOCIALISTIČNA ZVEZA DELOVNEGA LJUDSTVA IN NJENO ČLANSTVO

Člen 1
Socialistična zveza delovnega ljudstva Jugoslavije je politična organizacija delovnega ljudstva Jugoslavije, ki zbira delovne državljane in državke in njihove organizacije v borbeno zvezo za zgraditev socializma in socialističnih družbenih odnosov na političnih temeljih socialistične demokracije.

Socialistična zveza delovnega ljudstva Jugoslavije je nastala iz ljudske fronte Jugoslavije in nadaljuje njeno politično delavnost ter njene borbene tradicije v novih družbenih pogojih kot socialistična politična organizacija.

Socialistična zveza delovnega ljudstva Jugoslavije vzdržuje in razvija zvezo s socialističnimi strankami in organizacijami in z drugimi naprednimi demokratičnimi gibanji na svetu.

ČLANSTVO V SOCIALISTIČNI ZVEZI DELOVNEGA LJUDSTVA

Člen 2
Član Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije je vsak državljan in državljanka FLR Jugoslavije, ki je dopolnil 18 let starosti, ima volilno pravico in sprejme članstvo v statutu Socialistične zveze in izmed osnovnih organizacij Socialistične zveze.

DOLŽNOSTI IN PRAVICE ČLANOV

Člen 3
Član Socialistične zveze delovnega ljudstva se mora pri svojem delu držati programa Socialistične zveze, uresničevati tega programa, za ohranitev in razvoj pridobitve ljudske revolucije, bratstva in enotnosti, svobode in neodvisnosti jugoslovanskih narodov ter s svojim delom prispevati za uspeh političnega delovanja Zveze.

Pri opravljanju svojih dolžnosti in izkoriščanju pravic v organizaciji Zveze se mora član držati statuta Zveze.

Člen 4

Član Zveze mora redno plačevati mesečno članarino.

Mesečna članarina znaša 5 din.

Vplačana članarina se vpisuje v člansko knjižico, ki jo mora imeti vsak član Zveze.

Člen 5

Član Zveze ima pravico:

1. Na sestankih Zveze in v njenih časopisih, delovnih prireditvah, o političnih in drugih vprašanjih, o organizacijskih vprašanjih Zveze in o drugi njeni delavnosti.

2. Voliti organe Zveze in biti v njih voljen.

3. Z vprašanji in predlogi ter priporočili obračati se na katerega koli vodilnega organa Zveze.

4. Na sestankih Zveze izražati svoje mnenje o delu slehernega člana in organa Zveze.

KOLEKTIVNO ČLANSTVO

Člen 6
Član Socialistične zveze delovnega ljudstva lahko postane tudi tista množična politična ali ekonomska družbena organizacija, ki po volji vodilnega organa Zveze sprejme program Socialistične zveze in ki hoče kot organizacija pomagati Socialistični zvezi pri njeni politični in drugi delavnosti.

Družbene organizacije v članstvo Socialistične zveze vstopajo na podlagi odločbe vodilnega organa Zveze.

Člen 7

Kolektivno članstvo velja samo za članstvo organizacij kot celoto. Posamezni član take organizacije, ki hoče osebno postati član Socialistične zveze, se vpisuje za člana tudi osebno v eni izmed osnovnih organizacij Zveze.

Člen 8

Kolektivno članstvo družbena organizacija ima pravico po svojih delegatih na konferencah in kongresih Socialistične zveze ter v svojem tisku in s sprejemanjem resolucij in predlogov sodelovati pri delavnosti Zveze.

ORGANIZACIJSKI USTROJ ZVEZE

Člen 9
Vsi vodilni organi Zveze od najnižjega do najvišjega mora biti izvoljen od članov Zveze in v tajnem glasovanju.

Vsi vodilni organi odgovarjajo za svoje delo članom, ki ga je izvolil in obvezno podaja letno poročilo o svojem delu.

Osnovne organizacije in nižji vodilni organi Zveze so samostojni pri svojem delu. Višji vodilni organi Zveze so dolžni pomagati osnovnim organizacijam in nižjim vodilnim organom ter vplivati na razvoj samostojnosti njihovih dela.

Nižji vodilni organi in osnovne organizacije obvezno izvajajo sklepe in smernice višjih vodilnih organov. Višji organi lahko razveljavijo sklepe nižjih organov, če so v nasprotju s programom in statutom Zveze ali sklepi in smernicami višjih vodilnih organov.

ORGANIZACIJE SOCIALISTIČNE ZVEZE

Člen 10
Organizacije Socialistične zveze zbiračane Zveze na ozemlju, na katerem žive, v naselbinah, vasi, občinah, mestu, okraju, oblasti in pokrajini.

Čloto članstvo Socialistične zveze v ljudski republikli je združeno v Socialistični zvezi delovnega ljudstva republike.

Socialistična zveza delovnega ljudstva Jugoslavije je enotna organizacija vega oblastna Socialistične zveze z omežja vseh ljudskih republik.

OSNOVNA ORGANIZACIJA SOCIALISTIČNE ZVEZE

Člen 11
Temelj organizacije Socialistične zveze in njene politične delavnosti so množični delovnega ljudstva in njene osnovne organizacije. Socialistične zveze neposredno zbira člane Zveze s enega teritorialnega področja do tega števila, ki omogoča njihovo skupno sestajanje in odločanje na skupnih sestankih.

Člen 12

Vsak član Zveze mora biti član ene osnovne organizacije, v kateri se poslužuje svojih članskih pravic in izpolnjuje članske obveznosti. O spremembi novega člana odloča zbor osnovne organizacije.

Osnovna organizacija se ustanavlja v kraju, naselbinah, vasi, mestu, in distriktih ali rudarskem naselju itd.

Osnovna organizacija vodi politiko Socialistične zveze na svojem področju kot socialistična organizacija delovnega ljudstva Jugoslavije. To dela s tem, da ima zbor svojih članov, ki so vedno javni, prireja zborovanja in shode, razne akcije in prireditve, razpečava tisk, ter s posamezno, osebno agitacijo svojih članov in s sodelovanjem z drugimi organizacijami.

Osnovne organizacije lahko ustane nove sekcije za delo med ženskami.

Člen 13

Osnovna organizacija ima svoje zborove po potrebi, najmanj pa enkrat mesečno. Vsako leto decembra ali januarja ima osnovna organizacija svojo redno letno skupščino.

Vodilni organ osnovne organizacije je odbor, ki ga volijo za eno leto na letni skupščini. Odbor ima predsednika, podpredsednika, sekretarja, blagajnika in potrebuje število članov, ki ga določi skupščina.

Osnovna organizacija izvodi tudi nadzorni odbor, ki vsake tri mesece pregleda materialno-finančno poslovanje odbora in poda o tem poročilo na zboru.

Odbor osnovne organizacije sklepa na seji o tekočem delu in izpolnjevanju sklepov organizacije ter o poročilih in predlogih, ki jih predlaga odbor odbora, kateremu je odgovoren za svoje delo.

Članstvo lahko zamenja celoten odbor ali posamezne njegove člane tudi pred potekom roka, za katerega so bili izvoljeni.

Sklepi zborov in letne skupščine so obvezni za vse člane organizacije. Sklepi se sprejemajo z večino glasov navzočih članov.

ORGANIZACIJA SOCIALISTIČNE ZVEZE V OBČINI, MESTU IN OKRAJU

Člen 14
Organizacija Socialistične zveze v občini, mestu in okraju zajema vse osnovne organizacije svojega področja.

Redna konferenca občinske, mestne ali okrajne organizacije Socialistične zveze je enkrat v dveh letih, izredna konferenca pa po potrebi.

Konferenca je najvišji vodilni organ Socialistične zveze na področju občinske, mestne in okrajne organizacije. Izredno konferenco sklicuje po potrebi odbor organizacije na svojo pobudo ali pa na zahtevo tretjine osnovnih organizacij s področja občinske, mestne ali okrajne organizacije.

Konferenca voli za dva leti občinski oziroma mestni ali okrajni odbor in nadzorni odbor kot svoje izvršilne organe.

Konferenca prebira poročila odbora in nadzornega odbora in sklepa o njih, pregleda dosežene uspehe in sklepa o bodočih nalogah ter o nadaljnjem delu organizacije svojega področja.

Odbor članov odbora in nadzornega odbora določi konferenca.

Za vodenje dnevnega dela volita občinska in pokrajinska konferenca iz svoje srede izvršilni odbor, ki sme kot pomožna telesa ustanoviti komisije in oddelke.

Izredno konferenco sklicuje občinski oziroma pokrajinski odbor na svojo pobudo ali na zahtevo tretjine okrajnih in mestnih organizacij s svojega področja.

Seje občinske in pokrajinske odbora so po potrebi. Občinski in pokrajinski odbor smeta na svoje seje povabiti tudi druge aktivne člane in funkcionarje Socialistične zveze svojega področja, ki sodelujejo s posvetovalnim glasom.

ORGANIZACIJA SOCIALISTIČNE ZVEZE V LUDSKI REPUBLIKI

Člen 15
Organizacija Socialistične zveze delovnega ljudstva v ljudski republikli zajema vse organizacije Zveze na področju republike.

Najvišji vodilni organ Zveze v republikli je kongres Socialistične zveze delovnega ljudstva republike.

Redni kongres je enkrat v štirih letih. Izredni kongres se sklicuje po potrebi na pobudo glavnega odbora ali tretjine okrajnih in mestnih organizacij.

Sklicanje kongresa in dnevi rednega in izrednega kongresa najmanj dva meseca pred dnem, za katerega se kongres sklicuje.

Kongres sklepa polnomočno, če so na njem navzoči najmanj dva tretjina kongresnikov in če so zastopali najmanj dve tretjini skupnega števila članov.

Kongres Socialistične zveze delovnega ljudstva republike:

1. prebira poročila odbora in nadzornega odbora in sklepa o njih;

2. sklepa o bodočih nalogah in nadaljnjem delu Zveze na področju republike;

3. voli in razrešuje glavni odbor Socialistične zveze delovnega ljudstva republike kot najvišji izvršilni organ.

Glavni odbor Socialistične zveze delovnega ljudstva republike:

1. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

2. vodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

3. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

4. vodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

5. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

6. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

7. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

8. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

9. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

10. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

11. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

12. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

13. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

14. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

15. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

16. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

17. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

18. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

19. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

20. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

21. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

22. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

23. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

24. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

25. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

26. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

27. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

28. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

29. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

30. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

31. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

32. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

33. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

34. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

35. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

36. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

37. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

38. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

39. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

40. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

41. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

42. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

43. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

44. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

45. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

46. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

47. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

48. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

49. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

50. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

51. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

52. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

53. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

54. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

55. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

56. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

57. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

58. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

59. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

60. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

61. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

62. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

63. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

64. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

65. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

66. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

67. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

68. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

69. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

70. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

71. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

72. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

73. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

74. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

75. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

76. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

77. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

78. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

79. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

80. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

81. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

82. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

83. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

84. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

85. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

86. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

87. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

88. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

89. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

90. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

91. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

92. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

93. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

94. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

95. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

96. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

97. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

98. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

99. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

100. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

101. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

102. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

103. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

104. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

105. izvodi izvršilno politiko Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije;

BESEDA O KNJIGI

Gotovo je bil nadvse hvalevreden sklep ljudske oblasti, da se teden, ki je zvezan s spominom na Franceta Prešerna, proglasi za teden knjige. Saj pomeni za omikanega Slovenca knjiga Prešernovih poezij knjigo. In knjiga je pač potrebna vsakemu narodu, ki hoče biti kulturna, potrebna vsakemu človeku, ki se zaveda samega sebe, kot njegova zvesta prijateljica, svetovalka in sopotnica, pa tudi kot orodje v njegovi neprestani borbi za per temo in zaostanost. Knjiga odpira in širi človeku obzorje in pogled v življenje in vesolje, s knjigo potuje človek po vsem svetu. V knjigi je obsežno človeško znanje in dognanje, njegove izkušnje in njegove modrosti. Poudarjati ta idealni pomen knjige in jo približati človeku v tovarni in na polju, v pisarni in v rudniku, je bilo nedvomno hvalevredno dejanje, a je bilo v minulih letih po svojem učinku zvečine zgolj platonično-deklarativno. Kajti bili so časi, ko je bilo knjig premalo, povpraševalcev in odjemalcev pa preveč. Knjiga je komaj izšla in je bila že razprodana. Knjiga je bila najbolj ceneno blago na trgu in je tako prihajala večidel v roke tistih, ki so že od prej imeli in gojili zanimanje zanj, manj pa tistim, ki tega zanimanja in potrebe še niso imeli v zadostni meri.

Danes pa se je položaj knjige po nujnosti gospodarskih razmer korenito spremenil. Knjig je preveč! Knjižniška skladišča se šibe od skladovnic neprodanih knjig. Nekatere naše založbe so malone ohromele, druge izdajajo povečini prevode. Nova slovenska izvirna knjiga je takorekoč bela vrana. Saj je ob pregledu lanskoletnega knjižnega trga obveljala splošna ugotovitev, da tako borne in siromašne žetve, kar se tiče slovenskih izvirnih del, ne pomeni in so se nekateri naravnost spraševali, ali je slovenska muza utihnila. Vsi pa vemo, da temu ni tako. Slovenska muza ni utihnila, pač pa je sprico finančnih težav upadel podjetniški pogum naših založb. Izdajati delo neznanega domaćega avtorja je seveda v vsakem narodu nemerno bolj riskantna zadeva, kakor pa izdati delo že znanega in v svetu priznanega pisca. Tako so se slovenske založbe orientirale predvsem na to manj riskantno stran, namesto da bi se trdovratno in zagrizeno borile za pocenitev dela in materiala, ki je v zvezi s knjigo, da bi bila cena vsaj v približni skladnosti s stroški dejanskega producenta knjige, avtorja in da bi končno dokazali vsem znano dejstvo, da knjiga ni navadno potrošno blago, ni uradna tiskovina in obrazec, ne blagajniška knjiga, niti specerijsko blago.

Kaj je potemtakem knjiga? Ali je luksuz? Mislim, da bi le malokdo potrdil to. Pa vendar se človeku skoraj zdi tako, če vzame v roke na primer Galsworthyjevo Sago o Forsythih, ki stane 1150 din, kar znaša torej desetino plače bolj plačanega delavca in nameščence. Kdo si jo more nabaviti? Pa vendar knjiga ni in ne sme biti luksuz! Nikakor pa seveda ne sme biti luksuz v naši socialistični skupnosti, ko mora biti knjiga dostopna vsem in vsakomur. Ne trdim, da bi bila današnja cena našim knjigam znatno višja od cen knjigam na knjižnem trgu v kapitalističnem svetu. Toda kapitalistični svet je svet profitarstva in izkoriščanja in ima interes na tem, da delavec-robot ne pogleda preveč globoko v knjigo, da ga ne okuži z resnico in puntarskim duhom. Zato je tam knjiga dejansko luksuz. Mi pa smo socialistična država, v kateri mora ali bi vsaj morala biti knjiga delavcu in kmetu prav tako potrebna kakor njegov vsakdanji kruh. Tudi ne trdim, da bi se morale knjige

prodajati pod ceno. Nikakor ne. Dobra, poštna in napredna leposlovna ali znanstvena knjiga, ki ima svojo trajno vrednost, imej svojo pravo in pošteno ceno, ki je dostojna njeni vsebini, da kupec, ki jo potrebuje, nekaj žrtvuje zanj. Samo tako jo bo cenil in ljubil. Znano je namreč, da človek stvari, za katere mu ni bilo treba ničesar žrtvovati, ne čisla in ne ceni posebno visoko.

Vsekakor pa trdim, da je treba več in večjo skrb posvečati razširitvi in bogatitvi naših ljudskih, sindikalnih, občinskih in drugih javnih knjižnic ter ustanavljanju novih, o čemer je bilo že na konferenci Zveze Svobod te dni spregovorjenih nekaj pametnih in nadvse potrebnih besed. Upajmo samo, da bodo rodile mnogo dejanskega uspeha!

Tudi sem poznal pred vojno delavce, rudarje pa tudi druge delovne ljudi, ki so imeli svoje lepo urejene in dobro izbrane manjše domače knjižnice strokovno-znanstvenih, političnih in leposlovnih del. Ti so domueli in spoznali pomen in ceno knjige ter njeno vrednost, katere seveda ni mogoče izraziti z denarjem ali kakor materialno vrednoto. V Dedijerjevem življenjepisju maršala Tita beremo, kako je Tito že kot mlad ključavničarski vajenček spoznal veliki pomen knjige in si pridobil marsikak nov, da si je nabavil kako novo delo, kakor na primer tisti čas zelo brani, močni socialni roman iz čikaških klavnic »Močvirje«, delo znanega ameriškega pisatelja Uptona Sinclaira in druge. Ta zgled bi morali posnemati vsi naši napredni in zavedni delavci in kmetje! Potem slovenska knjiga ne bi bila v taki zagati, kakor je danes, ne bi poznala krize.

Saj ima knjiga navsezadnje tudi — dejal bi — svojo praktično vrednost, čeprav se kajpada tudi ta ne da preračunati v denarju in drugih zemskih dobrinah. Zelo nazorno in slikovito je to praktično vrednost svoj čas poudaril Oton Zupančič, ko je zapisal: »Sodobni ustroj je tako zamotan, naloge današnjega državljanca so tako mnogovrstne, da jim tisti, ki si ne išče sveta v knjigah, nikakor ne more biti kos. Nekdo je kmečki hiši malone zadostovala pratka; dandanes ve sleherni kmet, da mora imeti poleg sklednice in polic za razno spravo tudi knjižno polico, ki jo je treba izpopolnjevati z novostmi, ako noče zaostati za sosedji, ako hoče dohitevati naglo dobo. — Vsakdanje praktično življenje te mora, da jemlješ v roke literaturo iz strokovnega in političnega področja. Potrebno pa je še nekaj.«

Da, predvsem pa je dandanes potrebno, da najde knjiga pot do tistega, ki mu je namenjena in ki jo potrebuje. Zato je namen in pomen letošnjega tedna knjige bistveno drugačen po vsebini od tednov knjig prejšnjih let. Namen in pomen teh tednov v minulih letih je bil — kakor smo dejali — predvsem platonično-deklarativni, ker knjigi ni bilo treba iskati poti k tistem, ki mu je bila namenjena. Danes pa je treba dejansko in prodorno iskati in najti pot, po kateri knjiga resnično pride spet do onega, ki jo potrebuje. Ko pojdejo te dni slovenski književniki na podeželje brat iz svojih del, ne pojdejo tja, da bi morda razkazovali svoje malo važne osebe in se opajali ob svojih bolj ali manj zvočnih verzih in ob svoji bolj ali manj leporečni prozi, marveč da stvarno utirajo pot do občinstva, da bi vzljubilo lepo slovenske sodobne besede, presodilo moč sodobnega našega duha, kakor se izraža v njihovih pesnitvah, da bo vzljubilo knjigo, se je naučilo jemati v roke in jo spoštovati kot resnično dragotino in dragoceno človeškega uma in duha.

In končno: katera knjiga je dragocena? Vsaka gotovo ne. Nedvomno je dragocena tista, ki vodi k napredku, ki koraka na čelu človeštva. Ni dragocen človek, ki si je nabral Krezove zaklade vednosti in znanja, pa ne ve, kaj in kam bi z njim. Dragocen je človeški um, ki zna pridobljeno znanje tvorno uporabljati, da na njegovi podlagi pomaga družbi in človeku do novih in popolnejših dognanj. Katero delo človeškega duha je važno? Važno je samo tako delo, ki človeka umsko bogati ali pa ga duševno plemeniti in zlahtni, delo, nad katerim se mora človek zamisliti, tudi če ne soglaša z njim v vseh podrobnostih, da z njim razpravlja in se tudi prepira, kakor se pogovarja s človekom, ki ti je ljub in drag zato, ker zna globlje in iskrenje misliti. Knjiga, ki jo zapreš in pozabiš, je ne potrebna. Knjiga, ki je bolj eksperiment v iskanju novega sloga in nove forme, utegne biti zanimiva, a je v malostilnem narodu bolj luksuz kakor živa potreba. Potrebna in dobra je v lepi književnosti samo knjiga, ki z živo prizadetostjo riše in podaja resnično življenje v vseh njegovih zapletljivih in protislovnih, v ka-

terih pa bralec hkrati že sluti rojstvo novega življenja, novega človeka. Zlasti dandanes v revolucionarnem, zgodovinsko usodnem razpotju dveh dob, ko se ustvarja novo življenje in ko tak novi človek — vseodpoveden in mnogozahteven hkrati — že tudi nastaja, pa je nujno in neizbežno, da si vsakdo in vsi prisvojijo čim več znanja z vseh področij, kakor je povedal že Zupančič, a ne prisvojijo za to, da suženjsko in neživiljenjsko ponavljamo in brbljamo tujo učenost, marveč da jo tvorimo, ustvarjamo in svojsko po- doživljamo in uporabljamo. Samo tedaj bo delo in življenje, ki ga ustvarjamo in gradimo, resnično živelo, bo v našem delu utripal tisti element življenjske sile, ki je neuničljiva. Občinstvo, prežeto s takim spoznanjem in s takim duhom, bo samo spet iskalo pot h knjigi in jo bo tudi našlo, zlasti če bo slovenska knjiga snovno dovolj bogata in zanimiva, motivno sodobna in umetniško dognana. Če bo letošnji teden knjige takó občinstvo kakor tudi književnika vsaj deloma približal temu cilju in spoznanju, bo storil svojo kulturno dolžnost.

Fran Albreht.

Marija Veginikova: »Iz otroške klinike«

Slovinci ob Jadranu

Ob priliki zgodovinske razstave, ki sta jo priredili Slovensko-hrvatska prosvetna podzveza in Zgodovinsko društvo v Kopru od 29. oktobra do 29. novembra 1952, je izšla drobna knjižica »Slovinci ob Jadranu«. Izdala in založila jo je Podzveza Slovensko-hrvatske prosvetne zveze v Kopru. Po obsegu in vsebini knjižica daleč presega okvir navadnega vodiča po razstavi, marveč ima značaj popolnoma samostojnega in zaključnega poljudnoznanstvenega dela o tako aktualni politični in zgodovinski temi, kakršna je narodnostni problem Koprščine in slovenskega Jadrana sploh.

V uvodu k zgodovinski razstavi »Slovinci ob Jadranu« navaja pisec vzroke, zaradi katerih so doslej posvečali slovenski zgodovinarji narodnostni problemom Slovenske Istre premalo pozornosti. Od italijanskega Risorgimenta, t. j. od 19. stoletja dalje so bila ta vprašanja le vse preveč domena italijanske iredente. Ta je priko- jevala zgodovino Istre tako, kakor ji je narekovalo sovraštvo do vsega, kar je le količjak pričalo o slovenskem in hrvatskem značaju jadranske obale. Nje- no delo je v letih italijanske zasedbe 1918—1943 nadaljeval ves italijanski tisk, državni aparat pa je skušal uresničiti njen načrt asimilacije slovenskega in hrvatskega življa ob Jadranu.

Knjižica »Slovinci ob Jadra-

nu« je sicer pozen odgovor italijanski iredenti, je pa zelo aktualen in potreben odgovor obnovljenemu neofasističnemu, demokracijskemu in kominformističnemu imperializmu današnje Italije.

Nadaljnja poglavja uvajajo v posamezne oddelke razstave. S. V. piše o arheoloških raziskavanjih v Istri in nakazuje naloge te vede, ki bo kmalu podala neovrgljive dokaze o zgodnji slovanski naselitvi v teh predelih. Italijanske bajke in pretiravanja o pozni slovanski kolonizaciji Istre postavlja v pravo luč in na pravo mesto članek »Naseljenost Slovanov v Istri«. Nadaljnja poglavja govorijo o pomenu in razširjenosti glagolice, o slovenskem jeziku v javnem življenju in o slovenski prosveti na Koprskem do leta 1918, o italijanskem iredentizmu v Istri in o NOB v Slovenski Istri.

Na koncu vsakega poglavja so puški zgodovinski virov, ki jih je prikazala razstava v posameznih oddelkih. Publikacija zaključuje izveček vsebine v angleščini.

Delce je napisano jasno in prebrčevalno. Iz njega govore dejstva. Tekst dopolnjujejo reprodukcije številnih slik in posnetki raznih zgodovinskih listin. Knjigo je že dolgo po- grešal vsakdo, ki je živo čutil in poznal narodne in politične probleme slovenske morske obale. A. S.

Pregled slikarstva prve polovice minulega stoletja

V vrsti domačih historičnih umetnostnih razstav, kot so bile po osvoboditvi razstava slovenskega realizma in nato l. 1951 razstava del baročnega slikarja Fortunata Berganta, namerava Narodna galerija v Ljubljani prirediti v letošnjem letu razstavo slikarskih del iz prve polovice 19. stoletja. Mojstri te dobe: Janez Potocnik, Franc Kavčič, Lovro Janša, Matevž Langus, Henrika Langusova, Mihael Stroj, Marko Pernhart, Josip Tominc in Anton Karinger so naši javnosti delno poznani že z razstav v preteklosti

(zgodovinska razstava l. 1922, historična portretna razstava l. 1925), vendar kot celota še niso bili predstavljeni. Da bi mogli razstavo čim polneje urediti, prosimo vse, ki imajo kako delo imenovitih mojstrov, da nam ga uvidevno posodijo za čas razstave. Zato prosimo, naj osebo, po telefonu ali pismeno sporočijo svoj naslov na naslov Narodne gale- rije v Ljubljani, Prežihova ul. št. 1, ki prevzame vse jamstvo, da bodo lastniki dobili po končani razstavi posojena dela ne- poškodovana vrnjena.

Razgovor o Cankarjevi založbi

Z današnjim dnem se začne Teden knjige, ki ga organizirajo slovenske knjižne založbe. Prav je, da v dne, ko sicer častimo spomin Franceta Prešerna, posvetimo posebno zanimanje slovenski knjigi na sploh in še zlasti aktualni slovenski knjigi. Prav je, da raz- misljamo o njenem kulturnem

Kakšne knjige so imele največji uspeh?

Odgovor na to vprašanje ni povsem priprost. Uspeh knji- ge je precej odvisen od načina kolportaze. Deloma nam je uspelo organizirati mrežo po- verjenikov po podjetjih, usta- novah, raznih kolektivih itd., pri čemer imo dosegli veliko popularnost, istočasno pa smo se izognili običajni knjižotrni mreži in knjižotrznemu popu- stu. Ta način se je izkazal kot zelo uporaben (tako smo n. pr. razpečali 7.000 izvodov Kapi- tala). To našo mrežo bomo skušali še razširiti in utrditi.

Med najbolj uspešnimi iz- dajami je še vedno Cankar (izbrana dela), dosegel je 10 tisoč izvodov. Marxov Kapital je izšel v 9.000 izvidih, Izvor religije v 5.000. Maupassantovo Njeno življenje je razprodano. To je bila obenem edina lepo- slovna knjiga, ki je bila raz- prodana. Priestleyevih »Do- brih tovarišev« smo v najkraj- sem času prodali 1300 izvodov. Faulknerja na primer, ki je nekako namenjen ožjemu kro- gu bralcev, pa vendarle 1500 izvodov.

Položaj se bo vsekakor ne- koliko spremenil s decentrali- zacijo knjižarniške mreže. Po mojem mnenju se bodo morali tedaj okrepiti komercialni od- delki v založbah samih. Pozit- tivno dejstvo bo pa to, da bo- do imele vse založbe na trgu docela enake pogoje.

Med probleme moramo še prištet pomanjkanje sredstev za na- kup knjig, ki jih imajo knjiž- nice, sole in podobne ustanove. Po svojem namenu bi morale na knjižnem trgu igrati znatno večjo vlogo, kakor jo igrajo danes. — V knjižarniškem po- slovanju se še posebej občuti pomanjkanje resnično uspo- sobljene prodajalskega kadra.

Kakšen je vaš načrt za letošnji? Kako je z izdaja- njem originalnih sloven- skih del?

Predvsem lahko ugotovimo resnično pomanjkanje original- ne publicistične literature v naši mali knjižnici, ki se je s pridom uveljavila, bomo začeli izdajati tudi slovenske dela. Izdali bomo dve zbirki Mateja Bora, Balade ter Tamariske, Cirila Kosmača Pomladni dan in Iva Brničiča Izbrane eseje. Morda bomo te lahko dopolnili še s knjigama Lojza Kraig- herja in Bratka Krefta. Nada- ljevali bomo s Cankarjevimi Izbranimi deli, predvidoma bo- do izšli vsaj trije zvezki.

Iz marksistične literature so zanesljivo na programu Engel- sova Dialektika prirode, Marx- Engsova Revolucija in kon- trarevolucija v Nemčiji ter Karla Kautskega Izvor krščan- stva.

To je prav droben roman, maj- hen drobec iz obširnega življenj- skega dela angleškega pisatelja Mauricea Baringa (rojen 1874 v Dulwichu, umrl 15. decembra 1945 na Skotskem), od katerega smo imeli doslej v slovensčini preveden samo roman »Daphne Adeane«.

V Cambridgeu je študiral jezikoslovje, nato je bil do 1904 v raz- nih diplomatskih službah. Pozneje se je posvetil docela pisateljevan- ju. Udeležil se je več vojn kot časnikar. Tako je veliko prepoto- val svet. Pisal je poleg gledali- škijh iger v verzih pravljice in čr- tice, pesmi, eseje, knjige vtisov iz Rusije, novele, satirične spise. Prvi roman »Mimogrede« (Passing by) je izdal šele leta 1921 in dosegel lep uspeh. Romanov je napisal ce- lo vrsto ter so ga precej prevajali v razne evropske jezike. — Ro- man »Neutešen spomin« je mika- va, psihološko zapletena zgodba; njegov junak je angleški pisatelj,

Zanimal bi nas kratek pregled vaše založniške de- javnosti v preteklem letu ter problemov, na katere ste naleteli in ki so naj- brže splošni problemi naše knjižne produkcije in naše- ga knjižnega trga.

Stanje na knjižnem trgu predvsem ni tako slabo, kot se o tem navadno govori. Seveda pa moramo upoštevati, da so bile založbe subvencionirane in da so uporabljale lastne rezerve. Kakor kaže, bo v tem po- gledu stanje še nekaj časa ne- spremenjeno. Tako ni od naših izdaj prišla na trg niti ena po- pravi komercialni cena. Knjiga J. B. Priestleya »Dobri tova- riši«, ki je dosegla velik uspeh, se prodaja tako rekoč po po- lovični ceni. Vsega skupaj smo lani tiskali knjig za nominalno vrednost 30 milijonov. Prodali smo jih za 16 milijonov din. To ni slab uspeh. Normalen pojav je, da se prodajna doba knjige podaljšuje na dve leti ali tri. Relativno cenenost naših knjig smo dosegli z uporabo naših rezerv, s tem, da smo morebitni dobiček pri eni knjigi namenili za tisk druge itd.

postanstvu in problemih njene rasti. Najbolj pa je morda po- trebno, da s konkretno kampa- njo približamo slovensko knji- go onim, ki jim je v prvi vrsti namenjena, najširšim plastem delovnih ljudi. V času, ko radi govorimo o krizi slovenske knji- ge, tako v literarnem kot v knjižotrškem smislu, je prav, da skušamo na vse načine mo- bilizirati slovensko čitajočo občinstvo.

Ce propagiramo delo sloven- skih založb, propagiramo pred- vsem napore slovenskega na- roda, ki si v težkih material- nih pogojih socialistične izgrad- nje gradi istočasno tudi nov kulturni svet. Razmah, ki ga je slovenska knjiga doživela po osvoboditvi, je gotovo značilen in dragocen pojav novega duha. Priroden je tudi relativen upad, ki smo ga doživeli. Nedvomno pa moramo smetati za tem, da da bo knjiga res postala vsa- komur dostopna in da bo tudi vsakdo povpraševal po njej. Če naj damo temu stremljenju popularnega izraza, je Teden slovenske knjige od 1. do 8. fe- bruarja eden izmed primernih načinov, ki naj postane tradi- cionalen in naj iz leta v leto dobiva boljše oblike.

Z dobrimi založniškimi pri- jemi in z vsestransko kvaliteto svojih knjig zbujamo med sloven- skimi založbami vse večjo po- zornost Cankarjeva založba v Ljubljani. Od prvotnega ozkega programa prehaja postopoma na vse širše področje publi- cistične in leposlovne književno- sti. Poleg tega lahko imenuje- mo domala vse njene novejšje izdaje v vseh ozirih skrbno pri- pravljene. Zaradi popularnosti nekaterih izmed njih in zaradi celotnega dela založbe, ki je iznajdljivo in v nekaterih po- gledih vzorno in današnjih raz- merah, smo naprosili urednika Bena Zupančiča za odgovore na nekaj informativnih vprašanj.

Ker ni bilo mogoče pri- praviti osrednjih priredi- tev, n. pr. celotne razstave slovenske knjige po osvo- boditvi, je medzaložniški odbor za organizacijo Ted- na slovenske knjige prepu- stil manjše prireditve po- sameznim založbam. Kaj pripravljate vi?

Cankarjeva založba je pripra- vila v izločbah svojega anti- kvariata razstavo z naslovom »Slovenske narodne pesmi, pri- povedke in noše v knjigi in sliki«. V notranjih prostorih bo razstavljena lepa zbirka starih slovenskih tiskov in bibliofil- skih redkosti. V prostorih v nebotičniku bodo razporejene izdaje naše založbe in izdaje Mladinske knjige. Zato bodo odprti ves dan in v večernih urah. Kakor znano, se bodo vse knjige, znanstvene in leposlov- ne prodajale z deset odstotnim popustom. Nekatere slovenske knjige bodo njihovi avtorji opremili z avtogrami.

Zanimal bi nas kratek pregled vaše založniške de- javnosti v preteklem letu ter problemov, na katere ste naleteli in ki so naj- brže splošni problemi naše knjižne produkcije in naše- ga knjižnega trga.

Marija Veginikova: »Iz Zupančičeve« »Kanglice«

Društvo slovenskih književnikov v Tednu knjige

V tednu knjige bo tudi Dru- stvo slovenskih književnikov organiziralo več kulturno pro- pagandnih prireditev. Na pova- bilo raznih kolektivov bodo slovenski pisatelji brali svoja dela na literarnih večerih v Kanelu ob Soči (dvakrat), v Metliki, v Novem mestu in v Radovljici. V Rogški Slatini bo predavanje o slovenski knji- ževnosti. Predvidoma bo lite- rarni večer tudi v Ljubljani.

založbi

stva. — Mnogo bralcev bo ne- dvomno imel Vladimirja Dedi- jera Življenjepis maršala Tita, ki bo izšel v kratkem. Med po- litično literaturo je še po- membna knjiga Paula Frölicha Roza Luxemburg, ki vsebuje zanimive informacije o nemški socialni demokraciji v razdob- ju Oktobrske revolucije.

Nekoliko pozen, toda važen dogodek v naši prevodni knji- ževnosti bo izdaja Lessingove Hamburgske dramaturgije. Prav tako bomo izdali Hippolyta Taina Filozofijo umetnosti. Med kulturne dokumente so- dijo pisma iz voje Antonia Gramscija. Po svoji snovi in po svojih odlikah bo zanimiva za naše bralce Osvojitev Me- hike, znana kulturno zgodovins- ka knjiga W. H. Prescotta.

Iz starejšega tujega lepo- slovja pripravljamo Flauberto- vo Madame Bovary, Zolajev Rim ter Thomasa Hardyja ro- man Cista žena. Iz sodobnega slovstva pa smo izbrali roman ekvadorskega pisatelja Jorgea Icaze Mešanci, Johna Stein- becka Polentarsko polico, Ri- charda Wrighta Otroke strica Toma, Claudia Avelina knjigo Jetrnik in E. M. Forsterja Po Indiji. Morda nam bo uspelo izdati še nekaj zanimivih knjig. Pri izbiri knjig iz sodobnega slovstva nas vodi geslo, da nu- dimo slovenskemu bralcu dela, ki mu odpirajo nove svetove ali pa obravnavajo važne so- dobne probleme. — Naš leto- šnji načrt s tem ni izčrpan,

opustili pa smo prakso stroge- ga programa in manj zanimivo izdajo raje nadomestimo z boljše, če se ponudi priložnost. Po besedah urednika Bena Zupančiča lahko sklepamo, da so perspektive slovenske knjige v letošnjem letu zadovoljive in da nam bo že samo Cankarje- va založba nudila nekaj zani- mivih in tehtnih izdaj. To.

KNJIGE

MAURICE BARING: NEUTEŠEN SPOMIN.

Roman. Iz angleščine preve- del Avgust Petrič. Mala knjižnica zv. 61. Urednik Bo- židar Borko. Izdal Slovenski knjižni zavod v Ljubljani 1952. Strani 200, M8°. Na- klada 3000 izvodov.

To je prav droben roman, maj- hen drobec iz obširnega življenj- skega dela angleškega pisatelja Mauricea Baringa (rojen 1874 v Dulwichu, umrl 15. decembra 1945 na Skotskem), od katerega smo imeli doslej v slovensčini preveden samo roman »Daphne Adeane«.

Marija Veginikova: »Iz Zupančičeve« »Kanglice«

Društvo slovenskih književnikov v Tednu knjige

V tednu knjige bo tudi Dru- stvo slovenskih književnikov organiziralo več kulturno pro- pagandnih prireditev. Na pova- bilo raznih kolektivov bodo slovenski pisatelji brali svoja dela na literarnih večerih v Kanelu ob Soči (dvakrat), v Metliki, v Novem mestu in v Radovljici. V Rogški Slatini bo predavanje o slovenski knji- ževnosti. Predvidoma bo lite- rarni večer tudi v Ljubljani.

ki pripoveduje svojo zgodbo v prvi osebi. Večina dogajanja se godi v Neaplju, nekaj pa v Rimu. Jedro dogajanja je zanimiv lju- bezniški eksperiment, čigar žrtev, Angležinja Jenny, razreši vozil s svojo smrtjo. Lepota južne Italije je ljubko vpletena v okvir te zgodbe.

Dr. Bratko Kreft: PUSKIN IN SHAKESPEARE.

Izdala državna založba Slo- venije v Ljubljani 1952. Strani 112,8°. Naklada 1500 iz- vodov.

Ta študija Bratka Krefta raz- pravlja o Puškinovem razmerju do Shakespearov dramatik. Avtor obravnava problem Shakespe- arovega vpliva na razvoj Puški- novega dramatskega nazora. Stu- dij tega velikega angleškega dra- matika je Puškinu pomagal, da se je otresel poslednjih klasiči- stičnih spon, ki bi ga ovirale pri njegovem ustvarjanju. Samonikl umetniški značaj je namreč Pu- škina vodil vstran od klasičnega in romantike. Začel je iskati »re- sično« romantiko, a je odkril re- alizem, s katerim je dal osnovo vsej ruski realistični literaturi 19. stoletja. Puškin je našel svoj ose- bi odnos do Shakespeara, za ka- terega smemo po vsej pravici tr- dit, da je bil to odnos genija nasproti geniju. Tehtno in zani- mivo je avtor osvetlil to vpra- šanje na temelju obsežnega gra- diva.

Cesare Del: POPOTOVANJE PISCETA PICKA.

Ilustriral avtor sam. Preve- del Albert Sirok. Cicibanova knjižnica. Urejuje Kristina Brenkova. Izdala Mladinska knjiga v Ljubljani 1952. Strani 104,8°. Naklada 3000 izvodov.

Sodobni italijanski pisatelj Cesare Del nam v tej ljubki knjižci pripo- veduje, kaj vse lahko doživi malo piščec, če ga zanese pot v svet. Avtor je delce sam ilustriral z risbami, ki dovolj domiselno spremljajo be- sed lo ter se nekompletno pribli- žujejo orokovemu predstavnemu svetu. Seveda gre za pravčni »pu- stološki« roman, v katerem nasto- pajo samo živali — od purana in sinjega metulja do veručiške Sko- ke, črnega mačka, želve in sove. Nekoliko nas pišček Picka spominja na »Prigode čebulice« Maie Wal- demarja Bonelsa, ki smo jih imeli pred vojno v slovenskem prevodu, a jih zdaj ni več dobiti na knjižnem trgu, vendar je Pišček Picka pisan z manjšo umetniško in poetično si- lo. Vzi č temu menimo, da bomo pu- stološevine pčeta Picka navduše- naše člebne, medtem ko bi si za naše pionirje zašleli ponatisa ome- njene dela Waldemarja Bonelsa,

Lojze Perko: »Nebo in zemlja« (olje)

Revizija in prepisovanje volilnih imenikov

V zvezi s pripravi za volitve poslancev v Zvezo ljudsko skupščino, ki bodo že v prvi polovici letošnjega leta, je Zveza izvršila svetle dni izdaj posebnih odlokov o reviziji in prepisovanju volilnih imenikov. Odlok je bil objavljen v Uradnem listu F.R.G., št. 42/1953. Namen tega odloka je, da se obstoječi volilni imeniki v določenem roku spravimo popolnoma v sklad z dejanskim stanjem na terenu tako, da bo na dan volitev vsem volilnim upravičencem s strani zagotovljena možnost izvrševanja volilne pravice.

Vsak občinski in mestni ljudski odbor bo v času od 1. februarja do 15. marca t. l. izvršil posebno revizijo obstoječega volilnega imenika. Iz njega bo brisal vse umrle, tiste, ki so se za stalno odselili drugam ali pa so s pravno močjo sedbo izgubili volilno pravico. Vpisal pa bo vse tiste, ki bodo do 15. marca 1953 izpolnili 18 let starosti, tiste, ki so se za stalno naselili v kraju, za katerega se vodi volilni imenik in tiste, glede katerih je potovalni rok, za katerega so s sedbo izgubili volilno pravico. Vpisal pa bo vse tiste, ki bodo do 15. marca 1953 izpolnili 18 let starosti, tiste, ki so se za stalno naselili v kraju, za katerega se vodi volilni imenik in tiste, glede katerih je potovalni rok, za katerega so s sedbo izgubili volilno pravico. Vpisal pa bo vse tiste, ki bodo do 15. marca 1953 izpolnili 18 let starosti, tiste, ki so se za stalno naselili v kraju, za katerega se vodi volilni imenik in tiste, glede katerih je potovalni rok, za katerega so s sedbo izgubili volilno pravico.

Ko bo tako sedanjí stalni volilni imenik pregledan in izpopolnjen, se bo v času od 16. do 25. marca t. l. prepisal oziroma sestavljal nov volilni imenik tako, da bo za vsako vas

napravljen poseben volilni imenik. Volilni imeniki vseh vasi na območju ene občine bodo sestavljali novi občinski volilni imenik. V času od 26. marca do 30. marca t. l. nov sestavljeni volilni imenik morali biti predloženi okrajni oziroma mestni komisiji za volilne imenike v področju.

V zvezi s revizijo in prepisovanjem volilnih imenikov bo v posamezni občini neposredno izvedla posebna komisija treh članov, ki jo določi občinski ljudski odbor. Organizacija tega dela za območje posamezne okraje oziroma mesta pa bo poverjena posebnim okrajnim (mestnim) komisijam petih članov, ki se morajo takoj ustanoviti in prijeti z delom. Vse te komisije bodo delale pod splošnim vodstvom in navodilih republiške komisije pri Svetu vlade LRS za zakonodajo in izgradnjo ljudske oblasti, ki je že pričela z delom.

Vse te pravčasno zbrali vsi potrebni podatki za volitve — proizvajalce, ki bodo volili poslance v Zbor proizvajalcev, se mora najpozneje do 10. februarja t. l. v vsaki gospodarski organizaciji (podružnici, kmetijski združenji in proizvajalstvu), izvenjski obrtni, tudi ustanovitvi komisija za volilne imenike. Komisija, ki sestoji iz treh članov, postavi podjetje in zadruge na pravni odbor, v proizvajalstvu na upravni organ zavoda. Njena naloga je, da najpozneje do 1. marca t. l. zbere podatke, ki so navedeni

Za svoje delo nagrajenih 17 streliških družin

Ena najboljših množičnih organizacij v Ljubljani je brez dvoma streliška, ki združuje danes že 72 aktivnih družin s 3476 člani, medtem ko smo na lanske skupščine ugotovili, da jih je bilo samo 28 — je v uvodu svojega poročila poudaril predsednik Mestnega streliškega odbora Leo Kovčič. Z marljivim delom so bili doseženi pravi uspehi, vendar streliške še ni doseglo zahtevnega smotnosti, zato bo treba usmeriti dejavnost predvsem na vzgojo mladine in zenskega naraščanja.

Razveseljiv uspeh je bil dosežen tudi na tekmovalnih, ki jih je bilo lani mnogo. Med najpomembnejše prireditve sodita tekmovanje za Perov pokal, kjer je sodelovalo 52 ekip, in zmaga ljubljenskih študentov nad streli iz Zürichu. Tudi gradbeno dejavnost je bila lani zelo živahna. Danes imamo že 60 raznih streliških naprav izmed katerih je brez dvoma najpomembnejše moderno strelišče ob Dolenski cesti. Za svoje uspehe je bilo nagrajenih 17 najboljših streliških družin.

Velik napredek od lanskega leta pa kajpada ne sme zasenčiti raznih napak in pomanjklivosti, ki se še vedno pojavljajo pri vsakdanjem delu. Največja napaka je vseh na oblika dela. Družine ne bodo morale odlašati priprave, v zinskem času razne tekoče in teoretične in praktične poučkom, svoja tekmovalna pa združevati s prireditelji motoristov, kmetov, smučarjev in tabornikov.

DRŽAVNO PRVENSTVO MLADINCEV V SMUČANJU

Slovenci brez pravih tekmecev

Zagreb, 31. januarja. — Današnji spored državne prvenstva mladincev v smučanju je obsegal tekmovalne v šestem tekmu v slalomu. Na startu za šestletni tek se je pojavila močnejša Proga je bila dolga 333 km. Zmagovalci so bili: 1. Dušan Sober (Branik) 3:06.1; 2. Jože Skudnik (Pt. Meč.) 3:07.4; 3. Jože Andrijašič (Projektor, Kranj) 3:09.3; 4. Jože Kilar II. (Gregorčič) 3:13.2. Prvi tekmovalci Hrvatske Smiljenec je bil s časom 3:22.4, drugi, prvi Makedonec Reflić s časom 4:02.3, štirindvajseti, prvi tekmovalci Srbije Cizmadžić s časom 5:29.0 osemindvajseti. Mladinci so tekmovali na 500 m dolgi progi z 200 m višinske razlike in 38 vrati. Zmagovala je Meta Lupša (Enostnost) v 2:54.0 pred Anico Novak (Lokomotiva Zagreb) 4:46.1 in Bogico Drešar (Gr.) 5:04.3.

Jutri bo prvenstvo mladincev zaključeno s tekmovaljem v skokih in smuku.

Ivan Sabo iz Vojkove, najdaljši skok (38 m) pa je dosegel Rudi Debeček iz Celja.

V Bohinju so tekmovali

V Zgornji Bohinjski dolini, se posebno pa okoli Srednje vasi, so vsi pogostje za gostitev zimskega športa s katerim se ukvarja mnogo ljudi, vendar ni bilo nikogar, da bi jih organiziral. Zdar kaže, da se bo obrnilo na boljše, kar izdejavni odbor v Srednji vasi že pripravlja ustanovno skupščino športnega društva.

Minul teden so imeli zimski športniki dvoje zanimivih tekmovalj. Pionirji so se ob zaključku tečaja pomerili v slalomu, kjer so tekmovalce ocenjevali tudi za leto v pravilno držo. Med mladinci je zmaga pripadla Janu Mlakovi, starejšim pa Janu Mlakovi. Pionirji so imeli tekmo v Uskovi, S samotežnikom je merilo svojo spretnost 7 parov. Na 6 km dolgi poti, ki je imela tudi vzpon, sta zmaga Janu Iskra in Stanko Medja. To nedeljo bodo tekmovali v Stari Fužini s planine Vogar.

Smučarski tečaj v Ljubljani

Smučarski klub Enotnost prireja 7-dnevni tečaj smučanja. Začetek pouka bo jutri. Objavljamo zbirališča, čas pouka in ime učitelja, ki bo vodil tečaj:

- 1. Golovec, zbirališče pri Karlovem mostu, Dmrovec Janec, ob 15 do 17; 2. Tivoli; zbirališče na sankališču, Fakin Božo, ob 9 do 11 ter Suhak Matej ob 15 do 13; 3. Rožnik; zbirališče goslinca Cad, Vavčeva Branko, ob 15 do 17. Enkratni pripevek 24 mladincev, 50 do 50 dni, za ostale 100 dni. Plača se na mestu pouka ob prijavi.

Smučarji pozor! Smučarski klub Enotnost ima na razpolago več terenih smuču po znanih cenah. Ogled dnevno od 10. do 12 in od 18 do 20 v Parmovi ulici št. 37-III.

Smučarska sekcija Lokana prireja danes v Vincarju pri Škofiji Loke tekme v smučarskih skokih, na katerih bodo sodelovali poleg domačinov tudi skakalci iz Ljubljane in ostale Gornjske.

V Vojniku imajo novo skakalnico

Od poletja sem sta Stanko Kramnik in Marjan Vojnik, nemorno pripravljala novo skakalnico v Vojniku, kjer so bile pretekle nedelje prve tekme. K. prireditvi se je zbralo okoli 400 ljudi. Nastopilo je 13 tekmovalcev iz petih društev. Najboljši je bil

Dnevne vesti

KOLEDAR

Nedelja, 1. februarja: Budimil, Ignacij.

Ponedeljek, 2. februarja: Ljubomira.

SPOMINSKI DNEVI

1. II. 1944 — Padel v borbah z okupatorjem na otoku Pelješcu lvo Morjani-Crni. Bil je med prvimi organizatorji ljudskega upora v južni Dalmaciji.

1. II. 1945 — Nočni napad slovenskih partizanov na železniško postajo Verd.

1. II. 1945 — Predsedstvo SNOS je razglasilo 8. februarja, da Prošernove smrti, za slovenski kulturni praznik.

ZDRAVNISKA DEŽURNA SLUŽBA

Ljubljana: za nujne primere — Poliklinika, Miklošičeva c. 20, telef. 25-051; sobotna in nedeljska služba v soboto od 16. do ponedeljka do 6 ure jutraj; nočna dežurna služba vsak dan od 20. do 6 ure jutraj.

Celje: dr. Josip Cerin, Cankarjeva 9 — od sobote popoldne do ponedeljka do 8 ure jutraj.

Na TVS je bil diplomiran za strojno inženirja. Dr. Vito Kolbi iz Murske Sobote. Cestitamo! 765-n Dr. Siladji, specialist za kožno in spolne bolezni, Miklošičeva 18, od 1. februarja zopet ordinira od 9/5 do 7/2-n.

Direkcija pošte, telegrafa in telefonov se je preselila v novo stavbo telekomunikacij — vhod iz Pražske ulice. Direkcija pošte, telegrafa in telefonov v Ljubljani.

Razstava slovenskega tiska v letu 1952 je odprta v Narodni in univerzitetni knjižnici ob delavskih od 10. do 17. v nedeljo pa od 9. do 12. ure. Vstop prost, 786-n.

Gimnazijski privratiši! Vpisovanje v 5. in 7. razred gimnazije bo 2. II. na VI. gimnaziji v Šubičevi ulici, pritišče desno, od 18.—19. ure.

Ostale informacije na oglašni deski. Sindikalna podružnica krojačev in modist št. 8 (privatni sektor) obvešča svoje člane, da bo redni letni občni zbor podružnice dne 4. II. 1953 ob 19.30 uri v dvorani delavskega doma, vhod s Dolenske ceste. Udeležba strogo obvezna! — Odbor.

Na začetna plesna tečaja Centralne plesne škole — Petkovčev nabrežje 37-a se bosta pričela v nedeljo, 8. febr., ob 10. dop. in v soboto, 21. febr., ob 19. uri. Vpisovanje — posebno začetno tudi začetnice dnevnih od 17. do 20. ure. Postavljajo se mošter Jenka, 786-n.

Poročilo komisije za gorsko reševalno službo

PZS je za 28. decembra 1952 sklical zbor gorskih reševalcev, ki naj bi razčistil komunistična vplivanja, očitke in kritike, zlasti v zvezi s člankom v 69. številki »Poletja« pod naslovom: »Ali so kritike naše Gorské reševalne službe upravičene. Namen zbora je bil, da se GRS konsolidira. Sestanku so prisostvovali nobenega uspeha, temveč so se nasprotstva in razlike v sodbah še poglobile. Gorenjski reševalci so vrtili članske izkaznice GRS. Gorska reševalna služba je torej na tem, da razvade oziroma na tem vsaj njene enote na Gorenjskem.

GO PZS je glede na tako stanje stvari imenoval posebno začasno komisijo za Gorskó reševalno službo, sestavljeno iz nekdanjih in sedanjih reševalcev s tem, da ta komisija takoj prevzame vse funkcije birse »Centrale GRS« na Jesenicah. Komisija posluje v Ljubljani pri GO PZS, njeni člani so: dr. Bogdan Brečelj (kot načelnik komisije), dr. Miha Potončnik (namestnik načelnika), dr. France Arvin, Jože Cop, ing. Daro Dolar, ing. Miro Dermelj, Jože Kobalica in Albin Torelli. Naloga komisije je, da presodi in uredi stanje v GRS ter da Gorskó reševalno službo tudi začasno vso usmerja vse do skupščine PZS. Do takrat naj komisija odpravi pomanjklivosti, izvede reorganizacijo in pripravi tudi predloge za bodočo ureditev GRS. Komisija za GRS je na svoji prvi seji smatrala za potrebno, da obvesti javnost o začetku svojega dela in o prvih ugotovitvah, ki bodo kot osnova služile njenemu nadaljnjemu delu.

1. GRS kot celota — kot organizacija — je v svojem 40-letnem delu predstavljala izrazito humano organizacijo poštvovalnih gorskih protovoljcev, s svojim delom je opravila svoj obstoj in bi bila nepopravljivo škoda, če bi ta organizacija zapadla. Komisija se zaveda, da je dobro organizirana GRS med prvimi dolžnostmi in bistvena sestavina naše planinske organizacije. Seveda pa je tudi taka organizacija podvržena pomanjklivostim in napakam, ki včasih prihajajo od izraza, posebno pri posameznih reševalnih akcijah. Te napake in pomanjklivosti se po sodbi komisije dajo odpraviti.

2. Članek v »Poletju« z dne 21. decembra 1952 je bil verjetno zamisljen kot pozitivna kritika nekaterih napak in pomanjklivosti v vodstvu GRS oziroma pri njenih posameznih reševalnih akcijah ter pisan v namenu, da bi se napake odpravile ter v bodoče reševalna služba izboljšala. V tem smislu članek ni mogel biti rekati nekaterih pozitivnih pobud. Komisija je vestno prebrala material, ki se je od Spikove tragedije sem nabral v obliki izvirnih poročil reševalcev, raznih dopisov, zapisnikov seri in zapisnikov disciplinskih poročil itd. in ugotovila, da članek vsebuje tudi trditve, ki niso utemeljene. Poleg tega se komisija ne strinja s senzacionalno obliko in načinom prikazovanja, ki je nepoučeno lahko zavedla k napakam in ključkom o stanju v GRS in o posameznih reševalnih, kar članku jemlje precejšnjo del tehnično in objektivno konstruktivnosti.

3. Komisija se zlasti ne strinja s kritiko, da bi bila ob priliki reševanja ponesrečenec iz Spiku d. 5. maja 1952 reševalca tov. Janec Krušič in Maks Medja z Jesenic zagrešila kakršnokoli kaznivno ali sicer moralne obsebe vredno dejanje. Komisija nasprotno misli, da sta ta dva dolgoletna Medja rešuje že 22 let. Krušič 12 let, neobčutno in poizvedna reševalca s svojimi aktivnostmi v Spiku, da bi rešila še edinega preživelca Jožeta Uršiča, v najtežjih vremenskih in terenih razmerah izvedla redko junako in nesčetno dopajanje, ki zasluži vse priznanje in pohvalo.

Kar se tiče tega, da sta ob reševanju Jožeta Uršiča v danih okolišnih preživelca vrv, ki ni vezala že živčnega Jožeta Uršiča, s mirnim tovaršem, temveč na kateri je prvi Karner visel z glavo navzdol in v tegu vrvi pritiskal preživelca Jožeta Uršiča, se da ta — v praksi GRS izjemni ukrep — glede na okoliščine opraviti in razumeti. Nedokazljiva je tudi trditev, da bi bil Jože Uršič nesrečno preživel, če bi ga bila Medja in Krušič drugače reševala. Medja in Krušič sta po mnenju komisije storila vse, da bi Jožeta Uršiča v najkrajšem času spravila iz zveza na Skupino v Frumanih pri Čab., kjer je čakal zdravnik s plazmo za transfuzijo itd.

Tako torej komisija meni, da Krušič in Medja zaslužita polno zadovoljenje.

4. Kar zadeva reševalce iz Kranjske gore, komisija ugotavlja, da so na podlagi pomanjklivih obvestil, ki so jih imeli o pogrešanju (da plezajo Frdamane police), ukrepali primerno in jim ni kaj očitiati. Storiši so vse, kar so mogli.

5. Komisija bo podrobno proučila upravičene kritike, predloge in pobude glede organizacije, tehnične opreme, ureditve obveščevalne službe, vestnega preverjanja obvestil o nesrečah ter večje ekspanzivnosti v posameznih akcijah. Skusala bo izboljšati delo reševalnih ekip in njih tobično pripravljenost. Pri tem priobčujajo, da ji bodo pomagali vsi reševalci in planinci.

6. Komisija dalje misli, da vračanje legitimacij gorskih reševalcev in izstopanje iz reševalne organizacije ni primeren način izražanja protesta proti kakršnim koli mnenjem in kritikam posameznikov. Komisija prikaže, da bodo reševalci umaknili

DRŽAVNO PRVENSTVO MLADINCEV V SMUČANJU

Slovenci brez pravih tekmecev

Zagreb, 31. januarja. — Današnji spored državne prvenstva mladincev v smučanju je obsegal tekmovalne v šestem tekmu v slalomu. Na startu za šestletni tek se je pojavila močnejša Proga je bila dolga 333 km. Zmagovalci so bili: 1. Dušan Sober (Branik) 3:06.1; 2. Jože Skudnik (Pt. Meč.) 3:07.4; 3. Jože Andrijašič (Projektor, Kranj) 3:09.3; 4. Jože Kilar II. (Gregorčič) 3:13.2. Prvi tekmovalci Hrvatske Smiljenec je bil s časom 3:22.4, drugi, prvi Makedonec Reflić s časom 4:02.3, štirindvajseti, prvi tekmovalci Srbije Cizmadžić s časom 5:29.0 osemindvajseti. Mladinci so tekmovali na 500 m dolgi progi z 200 m višinske razlike in 38 vrati. Zmagovala je Meta Lupša (Enostnost) v 2:54.0 pred Anico Novak (Lokomotiva Zagreb) 4:46.1 in Bogico Drešar (Gr.) 5:04.3.

Jutri bo prvenstvo mladincev zaključeno s tekmovaljem v skokih in smuku.

Pri Partizanu so dobri smučarji

Kranjska gora, 31. januarja. Včeraj in danes so prišli v Kranjsko goro tekmovalci Partizana na prvenstvo v smučanju. Tekmovali bodo do torka, v velišalomu in skokih. Ker je republiško prvenstvo Slovenije tokrat združeno z zveznim, so prišli na tekmovalje tudi hrvatski tekmovalci, medtem ko ostale reprezentance niso poslane svojih reprezentantov.

Dopolodne so tekmovalci nastopili v tekmu, in sicer mladince na 3. čenice na 4. mladinci na 6 in člani na 8 km dolgi progi. 110 tekmovalcev je pred nastopom pozdravil načelnik Partizana Tomaz Savnik, na kar se je začelo tekmovalje, ki se je razvijalo ob ugodnih pogojih in v vzornem redu. Najboljši v posameznih oddelkih so se odlikovali z izredno lepim slogom, kar je gotovo dokaz pravilnega prizadevanja organizacije za razširjenje smučanja v partizanskih društvih. Rezultati so bili naslednji:

Člani: 1. Ferdo Accetto (Vič) 33:14; 2. Anton Dolenc (Gorje) 33:40; 3. Andrej Fianko (Kranj) 33:50; mladinci: 1. Franek Lakota (Mojstane) 28:46; 2. Andrej Janež (Zirovnica) 29:24; 3. Miro Kuhar (Dol) 30:22; članice: 1. Marija Božič (Gorje) 26:58; 2. Tončka Jan (Gorje) 28:43; 3. Jožica Jarc (Postojna) 33:04; mladince: 1. Cilka Peternel (Mojstane) 29:07; 2. Vida Golc (Bled) 29:44; 3. Jelka Pavel (Hoče) 29:55. Jutri bo tekmovalje zaključeno z velišalomom in skoki.

Tekmovalje železničarjev

Drugi dan tekmovalna železničarjev na Pohorju je bil na sporedu slalom za člane, članice, in mladince ter skoki za kombinacijo. Proga za slalom je bila dolga 480 m s 120 m višinske razlike in je imela 30 vratic, za mladince in članice pa je bila 100 m krajša. Rezultati:

Slalom člani: 1. Gamon (Avstrija) 1:35.3; mladinci: 1. Podlesnik (Hrušica) 2:17.5; članice: 1. Batistič (Zel. L.) 1:43.1.

Skoki člani: 1. Moser (Avstrija) 221.2 točke (najdaljši skok 20.5); mladinci: 1. Gradišnik (Hrušica) 170 točk.

V klasični kombinaciji je zmagal med člani Avstrijec Breitfuss s 441.1 točke pred Šoberlom (Hrušica) 423.1, med mladinci pa Dikič (Zeb) 353.1 točke.

Smučarske prireditve »Koroškega festivala«

V nedeljeveju koroškega smučarskega tedna so bili večerj na sporedu teki za vse kategorije. Osem

Nova zmaga Partizana

Nogometno moštvo beograjskega Partizana je v petek premagal v Kairu mestno reprezentanco 4:1 (3:1).

HOKEJ NA LEDU

Prve tekme v Brežicah

Minul petek se je začelo v Brežicah državno prvenstvo v hokeju na ledu III. skupine. Sodelujejo domači Partizan, Ptujčanji iz Vevč, BSK (Beče) medtem ko se mariborski Železničar ni javil prireditelju.

V prvi tekmi je Partizan premagal BSK 9:2 (5:1, 1:1, 3:0), večerj pa je Ptujčanji premagal BSK 9:1 (0:1, 3:0, 6:0).

svoje izstopne izjave in aktivno sodelovali pri bodočem delu GRS.

7. Komisija je končno mnenja, da osebne prireditosti posameznih reševalcev nikakor ne smejo imeti razdiralnega vpliva na vse reševalno organizacijo in službo, prav tako pa je osebne interese treba v interesu slovenskega planinstva ter njegovega za dobroga imena doma in po svetu podprejati skupnim interesom.

Le na ta način debata o GRS in o Spiku lahko rodi boljšo in dovršeno komisijo pri GRS.

O nadaljnjem delu komisije bo planinska javnost obveščena.

Ljubljana, 30. jan. 1953.

Začasna komisija za Gorskó reševalno službo pri PZS,

Za svoje delo nagrajenih 17 streliških družin

Ena najboljših množičnih organizacij v Ljubljani je brez dvoma streliška, ki združuje danes že 72 aktivnih družin s 3476 člani, medtem ko smo na lanske skupščine ugotovili, da jih je bilo samo 28 — je v uvodu svojega poročila poudaril predsednik Mestnega streliškega odbora Leo Kovčič. Z marljivim delom so bili doseženi pravi uspehi, vendar streliške še ni doseglo zahtevnega smotnosti, zato bo treba usmeriti dejavnost predvsem na vzgojo mladine in zenskega naraščanja.

Razveseljiv uspeh je bil dosežen tudi na tekmovalnih, ki jih je bilo lani mnogo. Med najpomembnejše prireditve sodita tekmovanje za Perov pokal, kjer je sodelovalo 52 ekip, in zmaga ljubljenskih študentov nad streli iz Zürichu. Tudi gradbeno dejavnost je bila lani zelo živahna. Danes imamo že 60 raznih streliških naprav izmed katerih je brez dvoma najpomembnejše moderno strelišče ob Dolenski cesti. Za svoje uspehe je bilo nagrajenih 17 najboljših streliških družin.

Velik napredek od lanskega leta pa kajpada ne sme zasenčiti raznih napak in pomanjklivosti, ki se še vedno pojavljajo pri vsakdanjem delu. Največja napaka je vseh na oblika dela. Družine ne bodo morale odlašati priprave, v zinskem času razne tekoče in teoretične in praktične poučkom, svoja tekmovalna pa združevati s prireditelji motoristov, kmetov, smučarjev in tabornikov.

DRŽAVNO PRVENSTVO MLADINCEV V SMUČANJU

Slovenci brez pravih tekmecev

Zagreb, 31. januarja. — Današnji spored državne prvenstva mladincev v smučanju je obsegal tekmovalne v šestem tekmu v slalomu. Na startu za šestletni tek se je pojavila močnejša Proga je bila dolga 333 km. Zmagovalci so bili: 1. Dušan Sober (Branik) 3:06.1; 2. Jože Skudnik (Pt. Meč.) 3:07.4; 3. Jože Andrijašič (Projektor, Kranj) 3:09.3; 4. Jože Kilar II. (Gregorčič) 3:13.2. Prvi tekmovalci Hrvatske Smiljenec je bil s časom 3:22.4, drugi, prvi Makedonec Reflić s časom 4:02.3, štirindvajseti, prvi tekmovalci Srbije Cizmadžić s časom 5:29.0 osemindvajseti. Mladinci so tekmovali na 500 m dolgi progi z 200 m višinske razlike in 38 vrati. Zmagovala je Meta Lupša (Enostnost) v 2:54.0 pred Anico Novak (Lokomotiva Zagreb) 4:46.1 in Bogico Drešar (Gr.) 5:04.3.

Jutri bo prvenstvo mladincev zaključeno s tekmovaljem v skokih in smuku.

Pri Partizanu so dobri smučarji

Kranjska gora, 31. januarja. Včeraj in danes so prišli v Kranjsko goro tekmovalci Partizana na prvenstvo v smučanju. Tekmovali bodo do torka, v velišalomu in skokih. Ker je republiško prvenstvo Slovenije tokrat združeno z zveznim, so prišli na tekmovalje tudi hrvatski tekmovalci, medtem ko ostale reprezentance niso poslane svojih reprezentantov.

Dopolodne so tekmovalci nastopili v tekmu, in sicer mladince na 3. čenice na 4. mladinci na 6 in člani na 8 km dolgi progi. 110 tekmovalcev je pred nastopom pozdravil načelnik Partizana Tomaz Savnik, na kar se je začelo tekmovalje, ki se je razvijalo ob ugodnih pogojih in v vzornem redu. Najboljši v posameznih oddelkih so se odlikovali z izredno lepim slogom, kar je gotovo dokaz pravilnega prizadevanja organizacije za razširjenje smučanja v partizanskih društvih. Rezultati so bili naslednji:

Člani: 1. G. Kordić (Udarnik) 1:03.19; 2. Smolej (Gregorčič) 1:05.49; 3. Robač (Fužinar, Ravne) 1:06.13; starejši mladinci: 1. Vidmar 36:28; Savli (oba SPP Celje) 35:21; 3. Krazec (Crna) 42:15; mlajši mladinci: 1. Ivernik (Fužinar) 40:09; 2. Suša (Celje) 41:01; 3. Kop (Branik) 42:14; članice: 1. B. Savine, 45:12; 2. S. Savine (oba Fužinar) 54:13; 3. F. Fanel 54:33; mlajše mladinke: Lesnik (Fužinar) 1:03.11.

Koroški smučarski teden bo danes zaključen s tekmovaljem v velišalomu (ob 10) in s samostojnimi skoki na 50-metrski skakalnici (ob 14). Poleg domačih tekmovalcev bodo sodelovali tudi skakalci iz Zgornje Koroške.

V Vojniku imajo novo skakalnico

Od poletja sem sta Stanko Kramnik in Marjan Vojnik, nemorno pripravljala novo skakalnico v Vojniku, kjer so bile pretekle nedelje prve tekme. K. prireditvi se je zbralo okoli 400 ljudi. Nastopilo je 13 tekmovalcev iz petih društev. Najboljši je bil

Hišensko epidemiološka sekcija

SZD ima letni občni zbor 3. februarja od 8 ure jutraj dalje v CHZ. Trubarjeva 2 — združba z referat. Teme so naslednje: Epidemija škrdlatinke 1949—1952, toplotna gonidil o metodah preučevanja prebrambenega stanja prebivalstva v zahodnih državah, razširjenost goveje TBC v Sloveniji, telesni razvoj otroka od 1 do 7 let, preprečevanje obratnih nezdov v inozemstvu, kardiolipin antigen in organizacija množičnega zdravstvenega pregleda v Mežici. Predavanja bodo ves dan.

KONCERTI

V. abonmajski koncert za abonma B je v sredo, 4. tega meseca ob 20.15 v Unioni. Dirigent Bogo Leskovic, solista: flavist Boris Čelma in harfist Zvezd Pikelj iz Beograda. Vstopnice od 30 do 100 din v Elhamonji.

OBVESTILA

KRVODAJALCI

Odvezni krvi bodo na Zavodu za transfuzijo krvi v Ljubljani (vhod za Ljubljano mimo Sv. Pet. kame) v torek, sredo in četrtek ter soboto 2., 3., 4. in 7. tega meseca izključno samo za dajalce, ki poklanjajo kri RK. Prijave v Zavodu od 7 do 9. Na dan prijave ne vzajmujete mastnih jedi (mla mleka, mlečne kave — lahko čaj, črna kava, kruh). Dajalcem z dežele povrnemo vožnjo v obe smeri — potniški vlak III razred, na podlagi predloženega osmerne vožnice. Opozorjamo ne kupujte povratnih vožnic. Naprošamo sindikate in delovne kolektive, da pošljejo vnaprej spisek ali pa javijo vsaj število oseb, ki se bodo v večjih skupinah odzvali pozivu. Mestnemu odboru RK, ki bo javil nam, ali pa neravnose Zavodu za transfuzijo krvi v Ljubljani (telefon 22-108). Prosim, da nam tudi v nadalje javljate vnaprejšnje skupine prijavljenih oseb, da bi se vse delo, z ozirom na vedno večje število prijaviteljev, v zavodu nemoteno razvijalo.

OCENITEV OSNOVNIH SREDSTEV — VAŽNA GOSPODARSKA NALOGA

Gospodarski svet MLO je imenoval mestno komisijo za ocenitev osnovnih sredstev vseh državnih, državnih in zadržinskih gospodarskih podjetij, ki imajo svoj sedež na ozemlju mesta Ljubljane ali pa imajo sedež drugod, na ozemlju Ljubljane ali pa imajo sedež v tujini, na ozemlju Ljubljane pa je izločene pogone. Predstojeca naloga je velikega gospodarskega pomena, ker se bo na podlagi pravilne ocenitve osnovnih sredstev določala amortizacija, katere bo vplivala na vse poslovanje podjetij. Da bo naloga dobro in pravočasno izvršena je potrebno, da se izvrše vse potrebne predpriprave tega pogleda, negiranja različnih komisij, kakor tudi priprave, kakor so jih dolžna izvršiti podjetja sama v smislu »Navodila za inventuro pri gospodarskih podjetjih«, ki so izšla v Uradnem listu FLRJ št. 60 v letu 1952. V kolikor se niso podjetja držala danih navodil je zadnji čas, da zamujeno takoj nadoknadimo in s tem omogočimo hitrejšo ocenitev osnovnih sredstev, ki se bo začela marca t. l. ter mora biti končana do konca junija v vsej državi. 770-a

RAZGLAS

Na podlagi čl. 10 temeljne uredbe o urejanju urbanističnega plana (Uradni list FLRJ št. 78-625-49) in v smislu čl. 16, in 205, Zakona o ljudskih odborih mest in mestnih občin (Uradni list LRS št. 19-52) razglajamo na vpogled sledeči urbanistični projekt naselja Strazišča pri Kranju. Načrti bodo razgrnjeni v domu »Svoboda« v Strazišču št. 32 pritrilice, soba št. 4 od t. l. 1953 do 28. II. 1953 dnevno od 14. do 18. ure. Podrobno tolmachenje načrta bo vsako nedeljo od 8. do 12. ure. Tolmachenja bo dajal strokovni uslužbenec LOMO Kranj. — Ljudski odbor mestne občine Kranj. 769-a

Obveščamo vse državljane, da se bodo od t. l. 1953 do 15. marca 1953 popravljali volilni imeniki. Pozivamo vse državljane, ki so v preteklem letu dopolnili 18 let ali bodo do 15. maja 1953 dopolnili 18 let, nadalje tiste, ki so se doselili v Ljubljano, in pa vse druge, ki imajo volilno pravico, pa niso vpisani v volilni imenik, da se priložijo v vpis v volilni imenik. Navedene spremembe prijavljajte na Magistratu, soba 44-1, oziroma pri občinskih ljudskih odborih Sestrid in Polje — MLO Ljubljana. 780-a

OBVESTILO

V zadnjem času so se razširile neresnične govorice, da nekatera podjetja sprejemajo delavce za delo v Turčiji. Zaradi tega se mnogi delavci osebno ali pismeno obračajo na organe posredovanja dela in iščejo tozadevna pojasnila. Obveščamo vse delavce, da so te govorice neresnične in so nastale na osnovi obvestila, ki ga je dal naš tisk, da se naša država poganja za nekatero gradbeno uslugo na bližnjem Vrhodu. V kolikor in kadar bo kako gradbeno podjetje taka dela prevzelo, in v kolikor bo potrebovalo delavce, bo to pravočasno objavljeno našo javnost.

S tem naj bo odgovorjeno na vse vloge in povpraševanja pri posredovalnicah za delo. — Republiška uprava za posredovanje dela.

MARIBOR

DEŽURNA LEKARNA: »Center«, Gosposka ulica 12. SLOV. NARODNO GLEDALIŠČE Nedelja, 1. febr. ob 14.30: Budak: »Metela«. Liven. — Ob 19.30: Zajc: »Nikolaj Šubić Zrinjski«. Premiera. Izven. Gostujeta basist ljubljanske opere Danilo Merlak in tenorist sarajevske opere Mitja Gregorac.

Nedeljek, 2. febr. ob 19.30 gostuje v »Loscia« prvak beogradske opere tenorist Rudolf Franc. Ze sprej, za odpovedano predstavo »To-

VREME

Napoved za nedeljo: Prehodno poslabšanje vremena s pretežno snežnimi padavinami. V Primorju dež. Proti večeru delno izboljšanje. — Temperatura od -4 do +6 stopinj Celzija.

„...potem je zmagalo življenje“

Po pripovedovanju redovnice T. Š. napisala Branka Jurca

Stopila sem na kamion, na katerem je bilo znamenje Rdečega križa. Avtomobil je zabrnol, kolesa so se zavrtela, odpeljala sem se.

V ENOTI

Prisla sem v frontno ambulanto. Prvi me je sprejel naš poveljnik polkovnik zdravnik Papo. Tudi poveljnik se me je zelo razveselil.

Ambulanta je romala tik za fronto. Ranjencev je bilo mnogo, zdravnikov malo, šolanhi bolnišni sester pa skoraj nič.

Zdravnik je vedel, kakšno življenje sem živela v samostanu, zato mi je na vse načine skušal olajšati pot v drugačno življenje, kakršnega do sedaj nisem bila vajena. Najboljše zdravilo proti vsem mojim pomislekom, predsedkom in oklevanjem je bilo delo. Delo, ki se ni začelo jutraj in ki se ni končalo zvečer. Delo brez prestanka.

Fronta se je pomikala proti zahodu, mi tik za njo. Rusi in zavezniški so partizane le slabo oborožili, zato je bilo na tej fronti nešteto žrtv. Tem ranjencem smo nudili prvo pomoč, nakar so jih z avtomobili vozili naprej proti Beogradu. Sredi tolikih ranjencev, ki so prelili kri za našo svobodo, ni bilo kaj pomišljati. Bilo je treba delati, delati hitro,

sce kupljene vstupnice veljajo za ponedeljkovo predstavo. Za »Trubadurja« kupljene vstupnice pa bodo veljale za poznejšo predstavo »Trubadurja« z Rudolfom Franciom.

RADIO MARIBOR

Nedelja, 1. febr.: 6—12 Prenos sporeda Radia Ljubljana; 12—12.20 Oddaja v madžarini; 12.20 do 23 Prenos sporeda Radia Ljubljana.

KINO MARIBOR

PARTIZAN: makedonski film »Fro-sina« z tednikom. UDARNIK: mehiški film »La Malquerida« s tednikom. POBREZJE: ameriški film »Zaple-tiva« s tednikom. KVAS NEZA: STUDENCI: jugoslav. film »Trste« s tednikom. MESTNI KINO PTUJ Slovenski film »Svet na Kajžarju.

UMRLI

Umrla nam je naša zlata mamica, hčerka, sestra, MAYR DORA roj. NAGU. Pokopali smo jo 31. januarja na ljubljanskem pokopališču. — Zalujoci: hčerka Marija, sin Peter, mama Ivanka, sestra Dana in Mira. — Kranj, Ljubljana, Genova. 777

Umrla nam je v 89. letu svojega trudapolnega življenja naša ljubljena mama MARIJA HEINRIHAR roj. GARTNER. Leži do pol 14. ure v nedeljo 1. februarja 1953 v kapelici sv. Nikolaja, od koder bo prepeljana v Selca nad Skofjo Loko, kjer bo ob 13. uri položena v rodniško grobnico. — Zalujoci: rodbina Hreinar in sorodstvo. — Vsi prijetni. 784-a

Umrla mi je draga žena ELICA ZUPANČIČ rojena BAUMKIRCHER učiteljica. — Zalujoci: mož, hčerka, starši, brat in sestre ter ostalo sorodstvo. — Pogreb bo v torek 3. februarja ob 9 v Višnji gori. 782

Vsem sorodnikom in znanec nam znanjamo, da nas je po dolgem trpljenju, v 85. letu starosti zapustila naša nadvse ljubljena mama, stara mama, tašča in teta KVAS NEZA. Pogreb nepozabne bo v nedeljo ob 16. uri na mestno pokopališče v Celju. — Zalujoci: hčerka Marica vd. Poznik, snaha Zvonka roj. Lesjak, vnuki Vili, Karli, Janez, Jelka. — Ostalo sorodstvo. 781-a

Sporočamo žalostno vest, da je nenadno umrla MAGDI WEISSEISEN, članica našega delovnega kolektiva. Kolektiv Dom na Jezerskem.

V Clevelandu je umrla 1. januarja 1953 naša dolžna sestra in teta MARY KADUNC roj. ROSTOVAR. Zalujoci: brat Jože z družino, Gor. Pijavsko pri Krškem. 766-a

ZAHVALE

Vsem, ki ste spremlili našo drago in nepozabno mamico, staro mamo MARIANO BAUMKIRCHER RODETOVO MAMO, na njeni zadnji poti in ji kakorkoli dobrega napravili v njenem življenju — iskrena hvala. Posebno zahvalo še sestri Generji, ki ji je lajšala zadnje ure. — Zalujoci: Rodetovi. 780-a

Najiskrenejša zahvala vsem, ki ste v tako lepem številu spremlili mojega predragega moža VIKTORJA PENSEKA na njegovi zadnji poti, ga obhodovali z venčami ter pevcm za ganljivo slovo. — Zalujoci: žena in sorodstvo. — Smarje, 29. jan. 1953.

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so spremlili blagega pokojnika VIKTORJA ŠVIGA na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala primariju dr. Krasniku in dr. Cebotinu, društvu upokojencev in sploh vsem, ki so na kakršenkoli način pomagali. — Zalujoci: žena, sinova in ostalo sorodstvo. — Trbovlje, 30. jan. 1953.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste našega draga očeta, deda, pradedu in strica stotnika LEOPOLDA BOŽICA pokopali in spremlili na zadnji poti. — Rodbina Božić, Gantar in Javcar. 773-a

ANKICA ŠIMENC se v svojem in v imenu svojih otrok Anemarije in Jožice ob smrti svojega moža in očeta pok. STANKOTA toplo zahvaljuje stanovalcem tovarišem pevcm, govornikom tov. Rozmanu in Banu, darovalcem cvetja ter vsem in vsakemu, ki ga je pospremil na zadnji poti. — Ljubljana - Sv. Križ, 25. januarja 1953. 757-a

Vsem, ki ste spremlili v tako lepem številu na zadnji poti našo predrno mamico IDO KOLARIČ roj. PERIC in ji poklonili vence, pevcm in godbi družstva »Svoboda« najiskrenejša zahvala. Ob tej priliki se zahvaljujemo tudi vsem množnim organizacijam, kolektivu podjetja »Petoviac«, okrajnemu komiteju ZKS, okrajnemu odboru OF in AFZ za vsestransko naklonenost. — Zahvala tudi primariju dr. Kuharju, zdravnikom in zdravniškemu osebju bolnišnice Ptuj za njegovo skrb in pozrtvovalnost. Posebno zahvalo pa izrekamo tov. Lojzki Stropnik za vso njeno iskreno pomoč, kakor tudi tov. Franježu in tovarišici Šepec za poslovlne besede. — Zalujoci: mama, mož Ciril, otroka Jelka in Rudi ter ostalo sorodstvo. 760-a

KOMPRESORJE, DIESELMOTORJE, VAGONETE

za delo v naših kam-nolomih

kuplino in plačamo v gotovini po pogodbi.

Dva kompresorja, dva Dieselmotorja 20 Ks in več rabljenih (kipara) vagonetov ter tračnic za prago. Ponudbe poslati na »Očuragranit«, kame-nolomi Golubovec NRH.

Med mestom in deželo posreduje Slov. poročevalca

MALI OGLASNIK

TEHNIČNI INŠTITUT KOVINSKE INDUSTRIJE LRS, LJUBLJANA,

konstruira in izdeluje poedine individualne elektrotermične in elektromehanične industrijske opreme

HLADILNE OMARE (frigidaire)

Z ELEKTRIČNO AVTOMATSKO REGULACIJO — VSEBINA HLAJENEGA PROSTORA DO 500 LITROV

PRODAMO

kompletno turbinsko napravo

s 114 KS in z generatorjem 90 kWA, 1000

obr./min., zvezda/trikot, 400/231 V, firme

AEG, rabljena v brezhibnem stanju.

TURBINA JE NIZKOTLAČNA FRANCIS, S CENTRIFUGALNIM GENERATORJEM IN SERVO MOTORJEM — ZNAMKE VOITH

Interesenti naj se osebno ogledajo v TOVARNI NOGAVIC, POLZELA

Kupimo naslednje gradbene stroje:

MESALNICE na bencinski, naftni ali električni pogon, 150 do 250 litrov s premičnim bobnom

PREMIČNE KOMPRESORJE z orodjem za vrtnenje sten (prvenstveno manjše za 2 kladivi)

PREMIČNE DROBILCE za kamenje, na bencin, nafto ali električni pogon

MLINE za kamenje z vibracijskim sitom

GRADBENO VRETENO na električni pogon za žerjav z nosilnostjo 600 do 1000 kg

KOMPLETNI BOB ŽERJAV z vretenom

KALUPE za drobnorebrčasti strop

GUMIJASTE CEVI 1 do 1,5", dolžina 300 do 500 metrov

JAPANERE 150 do 200 litrov.

Ponudbe poslati na naslov: »DALEKOVOD«, ZAGREB, Gunduličeva ul. 32 V ponudbi navesti nekaj glavnih podatkov strojev, kakor tudi ceno in kje se nahajajo, zaradi eventualnega ogleda.

TURISTIČNO PODJETJE LRS »PUTNIK« razpisuje

javni natečaj

za izdelavo idejnega osnutka preureditve prostorov Investicijske banke v Ljubljani na Titovi c. 4

Pravico udeležbe imajo vsi državljani FLRJ. — Idejne osnutke je treba oddati do 25. februarja 1953 (datum poštnega pečata) oziroma na sekretariatu »Putnika« pod šifro. Priložiti je treba eno zaprto kuverto z oznako šifre in oznako »Avtor« in drugo zaprto kuverto z oznako šifre in oznako »Naslov«.

Skupni znesek nagrad je din 60.000.— Prva nagrada din 30.000.— Druga nagrada din 20.000.— Tretja nagrada din 10.000.—

Nagrajeni osnutki postanejo last investitorja, ostale vrnemo avtorjem. V ocenjevalni komisiji bodo člani direktije »Putnika«:

Cene Iskra, direktor Matija Okoren Joško Dolničar

in člani Društva arhitektov Slovenije: ing. arch. Branko Simčič ing. arch. Edvard Ravnikar ing. arch. Oton Gaspari.

Reflektanti lahko dvignejo podloge pri Društvu arhitektov Slovenije, Erjavčeva 11a/I, Ljubljana od 9.—12. ure dopoldne (telefon 22-908).

PARNE PEČI ZA PEKO

z inventarjem in kompletno napravo za izdelovanje testenin s tremi avtomati in sušilnico proda Zadruga »Pesla«, Zagreb, Prilaz Jugoslovenske Narodne Armije 63.

SGP »GRADITELJ« CELJE, Razlagova 14 sprejme:

2 gradbena tehnika z najmanj petletno prakso in 1 mlajšega gradbenega tehnika.

Pismo ponudbo poslati na SGP »Graditelj« Celje. — Nastop službe najpozneje 1. aprila 1953. Plača po tarifnem pravilniku.

KUPIMO: 2 Kiper kamiona. — Ponudbe na isti naslov

IŠČEMO

inženirja ali tehnika

Z DALJŠO PRAKSO ZA TEHNIČNEGA VODJO VELIKE LESNO-PREDELOVALNE TOVARNE

Zmožen mora biti samostojnega tehničnega upravljanja v tehnološkem in administrativnem pogledu. Plača ugodna. Ponudbe pismene ali osebne dostaviti na LESNO INDUSTRIJSKO PODJETJE CERKNICA

INŽENIRJE IN TEHNIKE

sprejme gradbeno podjetje »PUT« v Sarajevu in sicer:

2 GRADBENA INŽENIRJA, 2 STAREJŠA GRADBENA TEHNIKA, 1 STROJNEGA TEHNIKA, 1 FINANČNEGA KNJIGOVODJO z daljšo prakso

Nastop službe lahko takoj V prošnji je treba navesti zahteve in pogoje ter podrobni opis dosedanjega dela

Aktivisti, politični delavci!

IZSILA JE KNJIGA Wolfganga Leonharda:

»VIDEZ IN RESNICA V SOVJETSKI ZVEZI«

Vsebinska knjige razkriva sovražnika, ki ga mora poznati vsak, če se hoče uspešno boriti proti birokratizmu, ki je pokopal pridobitve prve socialistične revolucije v Rusiji.

Ne zamudite prilike in kupite jo čimprej v najbližji knjigarni ali podružnici »Slovenskega poročevalca«. Naročila po pošti sprejema uprava »Slovenskega poročevalca«, Ljubljana, poštni predal 29 proti plačilu 170 din vnaprej na tekoči račun pri Narodni banki št. 601-»T«-163

»GRADIS IMM«

razpisuje oddajo trgovskih lokalov

V STANOVANJSKEM BLOKU OB TITOVU CESTI

V poštevi prihajajo le večja podjetja, ki so sposobna reprezentativno opremiti prostore.

Vse nadaljnje informacije pri

»GRADIS IMM« sekretariat, LJUBLJANA, Bohoričeva ulica št. 24

SPOROČAMO VSEM POSLOVNIM PRIJATELJEM, DA SMO SPREMENILI FIRMO

Savinjska tovarna nogavic, Polzela

v nov krajši naslov

TOVARNA NOGAVIC-Polzela

NAŠA NOVA ŠTEVILKA TEKOČEGA RAČUNA PA SE GLASI:

6251-T-12 pri N. B. ŽALEC

ZAHTEVAJTE POVSOD LE

POLZELA NOGAVICE!

DOMA

Kako sem si želela domačih! Zdaj bolj kot kdaj koli!

Po dolgi in zamotani poti frontne ambulantne sem končno prišla v ljubljansko bolnišnico. Tu sem sporočila nekemu bolniku, ki je bil blizu nas doma, da naj obvesti moje domače o mojem prihodu.

Po kolikih letih sem se spet vračala na domačijo!

Kaj bi marala, ko bi še živela moja mati! Vedela sem, da bi me do kraja razumela. Ona edina. Toda kaj bodo rekli oče, bratje in sestre, strici in tete, ko me bodo zagledali kot partizanko?

Odpri! sem domača vrata. Za težko javorovo mizo so sedeli oče, bratje, sestre, strici in tete. Prav tako, kakor sem pričakovala.

Vsi hkrati so se obrnili k vratom. Na vseh obrazih sem začutila hipno presenečenje. Pričakovali so me v nunski opravi.

Nekateri so obsedeli, nekateri so na pol vstali, nikdo pa mi ni prišel z odprtimi rokami naproti.

Šele čez nekaj sekund se je oče odtrgal od skupine. Stopil je s širokimi koraki proti meni. Videla sem, da so se mu oči zalesketale. Še preden je prišel do mene, je rekel: »Si to res ti, Tončka?«

»Res«, sem odgovorila. »Mislili ste, da pridem nuna, a zdaj sem partizanka...«

Objela sva se. Prirčno. Čutila sem, da me ima oče rad. Tega pa sem si zdaj najbolj želela.

Nič nisem marala za to, da so se razočarani strici in tete prav kmalu poslovili.

Z očetom, brati in sestrami pa sem govorila še dolgo v noč.

(Koniec)

